

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ
ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Βρυξέλλες, 18.5.2022
COM(2022) 222 final

2022/0160 (COD)

Πρόταση

ΟΔΗΓΙΑ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

**για την τροποποίηση της οδηγίας (ΕΕ) 2018/2001 για την προώθηση της χρήσης
ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές, της οδηγίας 2010/31/ΕΕ για την ενεργειακή απόδοση
των κτιρίων και της οδηγίας 2012/27/ΕΕ για την ενεργειακή απόδοση**

(Κείμενο που παρουσιάζει ενδιαφέρον για τον ΕΟΧ)

ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ

1. ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ

• Αιτιολόγηση και στόχοι της πρότασης

Η Ευρωπαϊκή Πράσινη Συμφωνία έθεσε την ενεργειακή απόδοση και την ανανεώσιμη ενέργεια στο επίκεντρο της μετάβασης στην καθαρή ενέργεια. Οι τρέχουσες διεθνείς εντάσεις μετά την εισβολή της Ρωσίας στην Ουκρανία, το γενικό γεωπολιτικό πλαίσιο και οι πολύ υψηλές τιμές ενέργειας ενέτειναν την ανάγκη επίσπευσης της ενεργειακής απόδοσης και της ανάπτυξης ανανεώσιμης ενέργειας στην Ένωση με στόχο το ενεργειακό σύστημα να καταστεί πιο ανεξάρτητο από τρίτες χώρες. Η επίσπευση της πράσινης μετάβασης προς την ανανεώσιμη ενέργεια και η αύξηση της ενεργειακής απόδοσης θα μειώσει τις εκπομπές, θα μειώσει την εξάρτηση από τα εισαγόμενα ορυκτά καύσιμα και θα παράσχει οικονομικά προσιτές τιμές ενέργειας στους Ευρωπαίους πολίτες και τις ευρωπαϊκές επιχειρήσεις σε όλους τους τομείς της οικονομίας.

Οι στόχοι της Ένωσης για την ενεργειακή απόδοση και την ανανεώσιμη ενέργεια θα πρέπει να αντικατοπτρίζουν την επιτακτική ανάγκη επίσπευσης της ενεργειακής απόδοσης και της χρήσης ανανεώσιμης ενέργειας και, ως εκ τούτου, θα πρέπει να αυξηθούν. Οι εν λόγω αναθεωρημένοι στόχοι αντικαθιστούν την τροποποίηση των στόχων που προτείνονται στις προτάσεις για την αναδιτύπωση της οδηγίας 2012/27/ΕΕ για την ενεργειακή απόδοση¹ και την τροποποίηση της οδηγίας (ΕΕ) 2018/2011 όσον αφορά την προώθηση της χρήσης ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές², που εγκρίθηκε στις 14 Ιουλίου 2021.

Επιπλέον, δεδομένου ότι στα κτίρια αναλογεί το 40 % της ενέργειας που καταναλώνεται και το 36 % των άμεσων και έμμεσων εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου που σχετίζονται με την ενέργεια, είναι απαραίτητο να αυξηθεί η ανάπτυξη ηλιακών εγκαταστάσεων στα κτίρια. Αυτός είναι ένας από τους ταχύτερους τρόπους ανάπτυξης ανανεώσιμης ενέργειας σε μεγάλη κλίμακα, μείωσης της χρήσης ορυκτών καυσίμων στα κτίρια και επίσπευσης της απανθρακοποίησης και του εξηλεκτρισμού της ενεργειακής τους κατανάλωσης.

Επιπλέον, οι χρονοβόρες και πολύπλοκες διοικητικές διαδικασίες έχουν υποδειχθεί ως ένα από τα βασικά προσκόμματα για τις επενδύσεις σε ανανεώσιμες πηγές ενέργειας και τις συναφείς υποδομές. Η ενδιάμεση έκθεση της μελέτης RES Simplify, που εκπονήθηκε για την Επιτροπή³ και δημοσιεύτηκε μαζί με την παρούσα πρόταση, αποκάλυψε ότι τα διοικητικά ζητήματα και τα θέματα δικτύου αποτελούν περίπου το 46 % του συνόλου των φραγμών που εντοπίστηκαν και το ποσοστό αυτό αναμένεται να αυξηθεί στο μέλλον. Για ορισμένες ευρέως διαδεδομένες τεχνολογίες ανανεώσιμης ενέργειας, όπως η αιολική ενέργεια και τα φωτοβολταϊκά, οι διοικητικοί φραγμοί καθίστανται όλο και πιο σημαντικοί από άλλους τύπους φραγμών. Με την πρόοδο της ενεργειακής μετάβασης, καθώς οι τεχνολογίες ανανεώσιμης ενέργειας ωριμάζουν και τα έργα εξαρτώνται λιγότερο από προγράμματα στήριξης, οι διοικητικοί φραγμοί καθίστανται εμφανέστεροι.

¹ COM(2021) 558.

² COM(2021) 557.

³ Technical support for RES policy development and implementation – Simplification of permission and administrative procedures for RES installations (Τεχνική στήριξη για την ανάπτυξη και εφαρμογή της πολιτικής για τις ΑΠΕ – Απλούστευση αδειοδότησης και διοικητικών διαδικασιών για εγκαταστάσεις ΑΠΕ) («RES Simplify»). <https://data.europa.eu/doi/10.2833/239077>

Οι συνηθέστεροι φραγμοί σχετικά με τη διοικητική διαδικασία για έργα ανανεώσιμης ενέργειας που προσδιορίζονται στη μελέτη RES Simplify⁴ είναι η γραφειοκρατική επιβάρυνση, οι αδιαφανείς διαδικασίες, η έλλειψη νομικής συνοχής, καθώς και το ελλιπές και ασαφές πλαίσιο και οι κατευθυντήριες γραμμές που οδηγούν σε διαφορετικές ερμηνείες της ισχύουσας νομοθεσίας από τις αρμόδιες αρχές.

Τα συγκρουόμενα δημόσια αγαθά είναι η δεύτερη κύρια πηγή εμποδίων για την ανάπτυξη εγκαταστάσεων ανανεώσιμης ενέργειας. Αυτό ισχύει ιδιαίτερα για την αιολική ενέργεια, τη γεωθερμική ενέργεια και την υδροηλεκτρική ενέργεια, καθώς και για τα ηλιακά φωτοβολταϊκά. Οι κυριότεροι εξ αυτών αφορούν την προστασία του περιβάλλοντος (τη βιοποικιλότητα και προστασία απειλούμενων ειδών και την προστασία των υδάτινων συστημάτων), άλλες χρήσεις γης και ζητήματα στρατιωτικής άμυνας/ αεράμυνας.

Περαιτέρω εμπόδια που προσδιορίζονται στη μελέτη αφορούν την έλλειψη υποστήριξης από τους υπεύθυνους λήψης αποφάσεων πολιτικής ή την παρατεταμένη εναντίωση δημόσιων ή ιδιωτικών φορέων ή του ίδιου του κοινού.

Τέλος, έχουν εντοπιστεί επίσης προβλήματα σχετικά με τις συνδέσεις στο δίκτυο και τις διαδικασίες λειτουργίας, τα οποία επηρεάζουν σοβαρά την ανάπτυξη ανανεώσιμης ενέργειας σε ορισμένα κράτη μέλη.

Στις 18 Ιανουαρίου 2022, η Επιτροπή δημοσίευσε πρόσκληση υποβολής στοιχείων και ανοικτή δημόσια διαβούλευση για τη συγκέντρωση παρατηρήσεων από τους ενδιαφερομένους σχετικά με τις διαδικασίες αδειοδότησης για έργα ανανεώσιμης ενέργειας.⁵ Η εν λόγω δημόσια διαβούλευση πραγματοποιήθηκε στο πλαίσιο της εκπόνησης της σύστασης της Επιτροπής σχετικά με τις διαδικασίες αδειοδότησης και τις συμφωνίες αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας, που εγκρίθηκε στις 18 Μαΐου, παράλληλα με την παρούσα πρόταση. Τα αποτελέσματα της εν λόγω δημόσιας διαβούλευσης επιβεβαιώνουν ότι οι διοικητικοί φραγμοί αποτελούν βασικό εμπόδιο στην επίσπευση της ανάπτυξης ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές (για περισσότερες λεπτομέρειες, βλ. ενότητα 3 παρακάτω).

Ως αποτέλεσμα των εν λόγω φραγμών, ο χρόνος παράδοσης των έργων ανανεώσιμης ενέργειας μπορεί να φτάσει έως και τα δέκα έτη. Προϋπόθεση για την επίσπευση της υλοποίησης έργων ανανεώσιμης ενέργειας είναι επομένως η απλούστευση και η συντόμευση της αδειοδότησης, όπως ορίζεται στην ανακοίνωση σχετικά με το REPowerEU⁶. Η πρόταση αποσκοπεί στην περαιτέρω απλούστευση και συντόμευση των διοικητικών διαδικασιών αδειοδότησης που ισχύουν για τα έργα ανανεώσιμης ενέργειας με συντονισμένο και εναρμονισμένο τρόπο στο σύνολο της ΕΕ. Αυτό είναι απαραίτητο για να επιταχυνθεί η ανάπτυξη ανανεώσιμης ενέργειας στο σύνολο της ΕΕ, προκειμένου να διασφαλιστεί η επίτευξη των φιλόδοξων στόχων της ΕΕ για το κλίμα και την ενέργεια για το 2030 και ο στόχος της κλιματικής ουδετερότητας έως το 2050.

• **Συνέπεια με τις ισχύουσες διατάξεις στον τομέα πολιτικής**

Η παρούσα πρόταση τροποποιεί την ισχύουσα οδηγία (ΕΕ) 2018/2001 για την προώθηση της χρήσης ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές. Βασίζεται στο υφιστάμενο πλαίσιο για τον εξορθολογισμό των διοικητικών διαδικασιών σχετικά με τα έργα ανανεώσιμης ενέργειας, το

⁴ Η μελέτη RES Simplify προσδιορίζει και κατατάσσει τα διαφορετικά είδη διοικητικών φραγμών που αντιμετωπίζουν τα έργα ανανεώσιμης ενέργειας. Ενδιάμεση έκθεση RES Simplify, σελίδες 14-16.

⁵ https://ec.europa.eu/info/law/better-regulation/have-your-say/initiatives/13334-Renewable-energy-projects-permit-granting-processes-&-power-purchase-agreements_el.

⁶ REPowerEU: Κοινή ευρωπαϊκή δράση για πιο οικονομικά προσιτή, εξασφαλισμένη και βιώσιμη ενέργεια [COM(2022) 108 final] («ανακοίνωση σχετικά με το REPowerEU»).

οποίο θεσπίζει, μεταξύ άλλων στοιχείων, τη μέγιστη διάρκεια της διαδικασίας αδειοδότησης που ισχύει για τους σταθμούς παραγωγής ανανεώσιμης ενέργειας. Ωστόσο, στο πλαίσιο της παρούσας γεωπολιτικής κατάστασης απαιτούνται πρόσθετα μέτρα για την περαιτέρω αύξηση του εφοδιασμού της Ένωσης με ανανεώσιμη ενέργεια. Ειδικότερα, απαιτούνται ενισχυμένα μέτρα για την επιτάχυνση των διαδικασιών αδειοδότησης για τους νέους σταθμούς παραγωγής ανανεώσιμης ενέργειας ή για την προσαρμογή των υφιστάμενων εγκαταστάσεων.

Επιπλέον, ο στόχος της Ένωσης σχετικά με την ανανεώσιμη ενέργεια πρέπει να είναι πιο φιλόδοξος. Στο άρθρο 1 παράγραφος 2 στοιχείο α) της πρότασης τροποποίησης της οδηγίας (ΕΕ) 2018/2001 που εγκρίθηκε στις 14 Ιουλίου 2021⁷, ο στόχος αυτός είχε αυξηθεί ήδη από 32 % σε 40 %. Δεδομένης, ωστόσο, της ριζικής αλλαγής που συνέβη έκτοτε στις συνθήκες της αγοράς για τα ορυκτά καύσιμα που χρησιμοποιούνται στην ηλεκτρική ενέργεια, τη θέρμανση και τις μεταφορές, που αφορά, μεταξύ άλλων, τις ανησυχίες σχετικά με τις αυξημένες τιμές και την ανάγκη η ΕΕ να απεξαρτηθεί σταδιακά από τις εισαγωγές ενέργειας από τη Ρωσία, είναι απαραίτητο να αυξηθεί ο στόχος όσον αφορά τις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας για το 2030 στο 45 %, ώστε να συμβάλουν καλύτερα στον στόχο αυτόν, καθώς και στο να υπάρχουν ανταγωνιστικές τιμές ενέργειας.

Η παρούσα πρόταση τροποποιεί επίσης την οδηγία 2010/31/ΕΕ για την ενεργειακή απόδοση των κτιρίων. Βασίζεται στο υπάρχον πλαίσιο για την ενεργειακή απόδοση των κτιρίων και την ανανεώσιμη ενέργεια. Υποχρεώνει τα κράτη μέλη να προωθήσουν την ανάπτυξη ηλιακών εγκαταστάσεων σε κτίρια.

Το άρθρο 4 παράγραφος 1 της πρότασης αναδιατύπωσης της οδηγίας για την ενεργειακή απόδοση που εγκρίθηκε στις 14 Ιουλίου 2021 αύξησε ήδη τον στόχο ενεργειακής απόδοσης της Ένωσης για το 2030 σε 9 % σε σύγκριση με τις προβολές του σεναρίου αναφοράς του 2020. Ωστόσο, δεδομένων των υψηλών τιμών ενέργειας και της ριζικής αλλαγής των συνθηκών της αγοράς που επέφερε αύξηση στη σχέση κόστους-αποτελεσματικότητας των μέτρων ενεργειακής απόδοσης και της ανάγκης η Ένωση να ξεπεράσει την εξάρτησή της από τα ορυκτά καύσιμα και τις εισαγωγές ενέργειας από τη Ρωσία, είναι απαραίτητο να αυξηθεί περαιτέρω ο στόχος του 2030 για την ενεργειακή απόδοση στο 13 %, ώστε να διασφαλιστεί ότι ο στόχος αυτός και οι στόχοι απανθρακοποίησης θα επιτευχθούν γρήγορα και με οικονομικά αποδοτικό τρόπο. Ως εκ τούτου, η πρόταση τροποποιεί επίσης την οδηγία 2012/27/ΕΕ για την ενεργειακή απόδοση, προκειμένου να ενισχυθεί η ενεργειακή απόδοση και να αυξηθεί ο στόχος της Ένωσης σχετικά με την ενεργειακή απόδοση για το 2030.

Η Επιτροπή θα ενημερώσει τους συννομοθέτες ότι:

— Το άρθρο 1 παράγραφος 2 στοιχείο α) της πρότασης τροποποίησης της οδηγίας (ΕΕ) 2018/2001 που εγκρίθηκε τον Ιούλιο θα πρέπει να θεωρηθεί ότι αντικαθίσταται από το άρθρο 1 παράγραφος 2 της παρούσας πρότασης.

— Το άρθρο 2 της παρούσας πρότασης θα πρέπει να θεωρηθεί ότι προστέθηκε στην πρόταση αναδιατύπωσης της οδηγίας 2010/31/ΕΕ που υποβλήθηκε στις 15 Δεκεμβρίου 2021⁸. Επομένως, εάν εγκριθεί, θα πρέπει να αντικατοπτρίζεται στην αναδιατύπωση της εν λόγω οδηγίας.

— Το άρθρο 3 της παρούσας πρότασης θα πρέπει να θεωρηθεί ότι αντικαθιστά το άρθρο 4 παράγραφος 1 της πρότασης αναδιατύπωσης της οδηγίας 2012/27/ΕΕ που υποβλήθηκε στις 14 Ιουλίου 2021. Επομένως, εάν εγκριθεί, θα πρέπει να αντικατοπτρίζεται στην αναδιατύπωση της εν λόγω οδηγίας.

⁷ COM(2021) 557.

⁸ COM(2021) 802.

- **Συνέπεια με άλλες πολιτικές της Ένωσης**

Η πρόταση συνάδει με ένα ευρύτερο σύνολο πρωτοβουλιών για την ενίσχυση της ενεργειακής ανθεκτικότητας της Ένωσης και την προετοιμασία έναντι πιθανών καταστάσεων έκτακτης ανάγκης, ιδίως με τις προτάσεις της δέσμης προσαρμογής στον στόχο του 55 % της Επιτροπής, ιδίως την αναθεώρηση της οδηγίας (ΕΕ) 2018/2001 και τις αναδιατυπώσεις των οδηγιών 2010/31/ΕΕ και 2012/27/ΕΕ.

Μετά τις πρόσφατες γεωπολιτικές εξελίξεις, τον Μάρτιο του 2022 η Επιτροπή εξέδωσε την ανακοίνωση σχετικά με το REPowerEU. Σύμφωνα με την ανακοίνωση σχετικά με το REPowerEU, η Επιτροπή δημοσίευσε σύσταση για την επιτάχυνση των διαδικασιών αδειοδότησης έργων ανανεώσιμης ενέργειας, συνοδευόμενη από κατευθυντήριες γραμμές που θα βοηθήσουν τα κράτη μέλη να επισπεύσουν την αδειοδότηση για τους σταθμούς παραγωγής ανανεώσιμης ενέργειας. Αυτό θα παράσχει στα κράτη μέλη τα εργαλεία να αρχίσουν ήδη να μειώνουν τον χρόνο που απαιτείται για την έγκριση αιτήσεων για σταθμούς παραγωγής ανανεώσιμης ενέργειας και έτσι να ανταποκριθούν γρήγορα στην άνευ προηγουμένου ενεργειακή κρίση που έχει προκαλέσει η υφιστάμενη γεωπολιτική κατάσταση. Επιπλέον, η Επιτροπή υποβάλλει την παρούσα πρόταση προκειμένου να διασφαλίσει ότι τα έργα εγκρίνονται με απλούστερο και ταχύτερο τρόπο σε ολόκληρη την Ένωση. Εφόσον τη σύσταση ακολουθήσει νομική πρόταση, αυτό θα προσδώσει μεγαλύτερη βεβαιότητα στους φορείς υλοποίησης έργων και τους επενδυτές, ενώ τα κράτη μέλη θα πρέπει ήδη να κινούνται προς την κατεύθυνση της επίστευσης των διαδικασιών αδειοδότησης σύμφωνα με τη σύσταση. Επιπλέον, η ταχεία και αποτελεσματική εφαρμογή της σύστασης μπορεί να διαδραματίσει καίριο ρόλο προκειμένου να διασφαλιστεί ότι τα κράτη μέλη εκπληρώνουν τις νέες υποχρεώσεις τους βάσει της παρούσας πρότασης.

Η πρόταση αποσκοπεί στον περαιτέρω εξορθολογισμό των διαφόρων σταδίων των διαδικασιών αδειοδότησης που ισχύουν για την ανανεώσιμη ενέργεια, συμπεριλαμβανομένης της εκτίμησης των πιθανών περιβαλλοντικών επιπτώσεων. Η ανανεώσιμη ενέργεια και οι περιβαλλοντικές πολιτικές επιδιώκουν στόχους που είναι άρρηκτα συνδεδεμένοι μεταξύ τους, καθώς και οι δύο εξυπηρετούν τον ίδιο γενικό στόχο της επίτευξης του μετριασμού της κλιματικής αλλαγής. Η πρόταση ενισχύει τον ρόλο που μπορούν να διαδραματίσουν οι εκτιμήσεις περιβαλλοντικών επιπτώσεων σχεδίων ή προγραμμάτων που εκτελούνται από τα κράτη μέλη σύμφωνα με την οδηγία 2001/42/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου⁹ για την ταχύτερη ανάπτυξη των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, και ιδίως για τον χαρακτηρισμό επιλέξιμων περιοχών πρώτης επιλογής για ανανεώσιμες πηγές ενέργειας. Η πρόταση παρέχει επίσης ένα ειδικό πλαίσιο σχετικά με τις διαδικασίες αδειοδότησης για μεμονωμένα έργα ανανεώσιμης ενέργειας που βρίσκονται σε περιοχές πρώτης επιλογής για ανανεώσιμες πηγές ενέργειας και εκτός των περιοχών αυτών. Το πλαίσιο αυτό συνδυάζει με αποτελεσματικό τρόπο την ανάγκη να αδειοδοτηθεί γρήγορα και με απλό τρόπο η πλειονότητα των έργων που είναι απίθανο να εγκυμονούν περιβαλλοντικούς κινδύνους, με υψηλό επίπεδο προστασίας διασφαλίζοντας προσεκτικότερο έλεγχο των πλέον προβληματικών έργων.

2. ΝΟΜΙΚΗ ΒΑΣΗ, ΕΠΙΚΟΥΡΙΚΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΑΝΑΛΟΓΙΚΟΤΗΤΑ

- **Νομική βάση**

Η πρόταση βασίζεται σε δύο νομικές βάσεις:

⁹ Οδηγία 2001/42/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 27ης Ιουνίου 2001, σχετικά με την εκτίμηση των περιβαλλοντικών επιπτώσεων ορισμένων σχεδίων και προγραμμάτων.

— Το άρθρο 194 παράγραφος 2 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης¹⁰ (ΣΛΕΕ), το οποίο παρέχει τη νομική βάση για την πρόταση μέτρων σχετικά με την ανάπτυξη νέων και ανανεώσιμων μορφών ενέργειας και την προώθηση της ενεργειακής απόδοσης, τα οποία αποτελούν στόχους της ενεργειακής πολιτικής της Ένωσης, που ορίζεται στο άρθρο 194 παράγραφος 1 στοιχείο γ) της ΣΛΕΕ.

— Το άρθρο 192 παράγραφος 1 της ΣΛΕΕ, το οποίο παρέχει τη νομική βάση για την τροποποίηση της εφαρμογής του περιβαλλοντικού κεκτημένου της Ένωσης.

- **Επικουρικότητα (σε περίπτωση μη αποκλειστικής αρμοδιότητας)**

Η ανάγκη για δράση σε επίπεδο ΕΕ

Μια οικονομικά αποδοτική, γρήγορη και μεγάλης κλίμακας ανάπτυξη βιώσιμης ανανεώσιμης ενέργειας σύμφωνα με τη φιλοδοξία της Ευρωπαϊκής Πράσινης Συμφωνίας και της ανακοίνωσης σχετικά με το REPowerEU δεν μπορεί να επιτευχθεί μόνο από τα κράτη μέλη. Απαιτείται μια προσέγγιση σε επίπεδο ΕΕ για την παροχή των κατάλληλων κινήτρων στα κράτη μέλη με διαφορετικά επίπεδα φιλοδοξίας, προκειμένου να επιταχύνουν, με συντονισμένο τρόπο, την ενεργειακή μετάβαση από το παραδοσιακό ενεργειακό σύστημα που βασίζεται στη χρήση ορυκτών καυσίμων σε ένα πιο ενοποιημένο και ενεργειακά αποδοτικό ενεργειακό σύστημα που βασίζεται σε ανανεώσιμες πηγές ενέργειας.

Λαμβάνοντας υπόψη τις διαφορετικές ενεργειακές πολιτικές και προτεραιότητες μεταξύ των κρατών μελών, η δράση σε επίπεδο ΕΕ, υποστηριζόμενη από το ισχυρό πλαίσιο διακυβέρνησης, είναι πιο πιθανό να επιτύχει τον στόχο της ΕΕ για το κλίμα και την απαιτούμενη αυξημένη ανάπτυξη ανανεώσιμων πηγών ενέργειας από ό,τι η δράση σε εθνικό ή τοπικό επίπεδο.

Οι χρονοβόρες και πολύπλοκες διοικητικές διαδικασίες αποτελούν βασικό φραγμό για τις επενδύσεις σε ανανεώσιμες πηγές ενέργειας και τις συναφείς υποδομές τους. Η διάρκεια και η πολυπλοκότητα των διαδικασιών αδειοδότησης ποικίλλει σημαντικά μεταξύ των διαφόρων τεχνολογιών ανανεώσιμης ενέργειας και μεταξύ των κρατών μελών. Παρότι τα κράτη μέλη μπορούν να αναλάβουν δράση για την αντιμετώπιση των εν λόγω φραγμών που υπάρχουν σε εθνικό επίπεδο, απαιτείται μια συντονισμένη ευρωπαϊκή προσέγγιση για τη συντόμωση και την απλούστευση των διαδικασιών αδειοδότησης και των διοικητικών διαδικασιών, προκειμένου να επιταχυνθεί η απαραίτητη ανάπτυξη των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας. Αυτό είναι, με τη σειρά του, απαραίτητο ώστε η ΕΕ να επιτύχει τους στόχους της για το κλίμα και την ενέργεια για το 2030 και τον μακροπρόθεσμο στόχο της να επιτύχει κλιματική ουδετερότητα, καθώς και να απεξαρτηθεί σταδιακά από τα ρωσικά ορυκτά καύσιμα και να μειώσει τις τιμές της ενέργειας. Λαμβάνοντας υπόψη τις διαφορετικές ενεργειακές πολιτικές, προτεραιότητες και διαδικασίες μεταξύ των κρατών μελών και ενόψει της επείγουσας ανάγκης να επιταχυνθεί η ανάπτυξη ανανεώσιμης ενέργειας σε όλα τα κράτη μέλη, η δράση σε επίπεδο ΕΕ είναι πιο πιθανό να επιτύχει τους απαιτούμενους στόχους από ό,τι η δράση σε εθνικό ή τοπικό επίπεδο.

Απαιτείται δράση σε ενωσιακό επίπεδο ώστε να διασφαλιστεί ότι τα κράτη μέλη συμβάλλουν στον δεσμευτικό στόχο ενεργειακής απόδοσης σε επίπεδο ΕΕ και ότι ο στόχος αυτός επιτυγχάνεται συλλογικά και οικονομικά. Η δράση της Ένωσης θα συμπληρώσει και θα ενισχύσει την εθνική και τοπική δράση με σκοπό να αυξηθούν οι προσπάθειες για την ενεργειακή απόδοση.

¹⁰ ΕΕ C 326 της 26.10.2012, σ. 1.

Προστιθέμενη αξία της ΕΕ

Η δράση της ΕΕ για την ανανεώσιμη ενέργεια και την ενεργειακή απόδοση προσφέρει προστιθέμενη αξία επειδή είναι πιο αποδοτική και αποτελεσματική από τις μεμονωμένες δράσεις των κρατών μελών, και έτσι αποφεύγεται μια κατακερματισμένη προσέγγιση με την αντιμετώπιση της μετάβασης του ευρωπαϊκού ενεργειακού συστήματος με συντονισμένο τρόπο.

Μια ευρωπαϊκή προσέγγιση επιτρέπει σε όλα τα κράτη μέλη να αξιοποιήσουν πλήρως τις δυνατότητές τους για την οικονομικά αποδοτική ανάπτυξη της ανανεώσιμης ενέργειας που απαιτείται για την επίτευξη των στόχων της Ένωσης για το κλίμα και την ενέργεια, διασφαλίζοντας ότι η ικανότητα παραγωγής ανανεώσιμης ενέργειας αναπτύσσεται ομαλά σε όλα τα κράτη μέλη.

Οι ενεργειακοί και κλιματικοί στόχοι της Ένωσης για το 2030 είναι συλλογικοί στόχοι. Στο πλαίσιο αυτό, οι συντονισμένες πολιτικές της Ένωσης έχουν περισσότερες πιθανότητες να μετατρέψουν την Ένωση σε κλιματικά ουδέτερη ήπειρο έως το 2050.

- **Αναλογικότητα**

Η πρωτοβουλία είναι σύμφωνη με την αρχή της αναλογικότητας. Ενόψει της άνευ προηγουμένου γεωπολιτικής κατάστασης που δημιουργήθηκε από την εισβολή της Ρωσίας στην Ουκρανία και τις υψηλές τιμές ενέργειας, υπάρχει σαφής ανάγκη να αναληφθεί συντονισμένη και επείγουσα δράση για την επίσπευση της ανάπτυξης ανανεώσιμης ενέργειας. Η ισορροπία μεταξύ των υποχρεώσεων και της ευελιξίας που παρέχεται στα κράτη μέλη ως προς τον τρόπο επίτευξης των στόχων θεωρείται κατάλληλη, δεδομένης της επιτακτικής ανάγκης επίτευξης των ενεργειακών και κλιματικών στόχων για το 2030 και του στόχου της κλιματικής ουδετερότητας που ορίζεται στο ευρωπαϊκό νομοθέτημα για το κλίμα, καθώς και της επείγουσας ανάγκης να μειωθούν τόσο η ενεργειακή εξάρτηση της Ένωσης όσο και οι τιμές της ενέργειας.

- **Επιλογή της νομικής πράξης**

Η παρούσα πρόταση είναι οδηγία που τροποποιεί την οδηγία (ΕΕ) 2018/2001 για την προώθηση της χρήσης ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές, αυξάνει τον στόχο της Ένωσης σχετικά με την ανανεώσιμη ενέργεια για το 2030 και ενισχύει τις διατάξεις της εν λόγω οδηγίας σχετικά με την αδειοδότηση (άρθρα 15-17). Τροποποιεί επίσης την οδηγία 2010/31/ΕΕ προωθώντας τις ηλιακές εγκαταστάσεις σε κτίρια και την οδηγία 2012/27/ΕΕ αυξάνοντας τον στόχο της Ένωσης σχετικά με την ενεργειακή απόδοση για το 2030. Αυτή η αναθεώρηση της οδηγίας (ΕΕ) 2018/2001, της οδηγίας 2012/27/ΕΕ και της οδηγίας 2010/31/ΕΕ περιορίζεται σε αυτό που θεωρείται απαραίτητο ώστε οι στόχοι σχετικά με την ανανεώσιμη ενέργεια και την ενεργειακή απόδοση να συνάδουν με τις υφιστάμενες πειστικές περιστάσεις, να αυξηθούν οι ηλιακές εγκαταστάσεις σε κτίρια και να εξορθολογιστούν οι διαδικασίες αδειοδότησης, προκειμένου να επισπευσθεί η ανάπτυξη ανανεώσιμης ενέργειας.

3. ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΤΩΝ ΕΚ ΤΩΝ ΥΣΤΕΡΩΝ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΕΩΝ, ΤΩΝ ΔΙΑΒΟΥΛΕΥΣΕΩΝ ΜΕ ΤΑ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΜΕΝΑ ΜΕΡΗ ΚΑΙ ΤΩΝ ΕΚΤΙΜΗΣΕΩΝ ΕΠΙΠΤΩΣΕΩΝ

- **Διαβουλεύσεις με τα ενδιαφερόμενα μέρη**

Στις 18 Ιανουαρίου 2022, η Επιτροπή δημοσίευσε πρόσκληση υποβολής στοιχείων και τρίμηνη ανοικτή δημόσια διαβούλευση για τη συγκέντρωση παρατηρήσεων από τους ενδιαφερομένους σχετικά με τις διαδικασίες αδειοδότησης για έργα ανανεώσιμης ενέργειας.

Η εν λόγω δημόσια διαβούλευση πραγματοποιήθηκε στο πλαίσιο της εκπόνησης της σύστασης της Επιτροπής σχετικά με τις διαδικασίες αδειοδότησης και τις συμφωνίες αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας, που εγκρίθηκε στις 18 Μαΐου, παράλληλα με την παρούσα πρόταση. Στο πλαίσιο αυτό, η Επιτροπή διοργάνωσε επίσης μια υψηλού επιπέδου εκδήλωση για τα ενδιαφερόμενα μέρη και δύο εργαστήρια με σκοπό να συζητηθούν οι υφιστάμενοι φραγμοί και οι ορθές πρακτικές στις διαδικασίες αδειοδότησης που ισχύουν στα διάφορα κράτη μέλη.

Λόγω του επείγοντος χαρακτήρα της πρότασης, η οποία υποβάλλεται ως αντίδραση στην κρίση που προκλήθηκε από τη ρωσική εισβολή στην Ουκρανία και την επακόλουθη ανάγκη να επισπευσθεί επείγοντως η ανάπτυξη ανανεώσιμης ενέργειας, η Επιτροπή βασίζεται στα αποτελέσματα των διαβουλεύσεων αυτών και στα στοιχεία που παρασχέθηκαν από τα κύρια ενδιαφερόμενα μέρη σε διάφορα εργαστήρια, συναντήσεις και φόρουμ, ιδίως ένα υψηλού επιπέδου συνέδριο σχετικά με την αδειοδότηση έργων ανανεώσιμης ενέργειας και τις συμφωνίες αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας και δύο εργαστήρια σχετικά με την αδειοδότηση έργων ανανέωσης ενεργειακής πηγής σταθμών ηλεκτροπαραγωγής στους τομείς της αιολικής και της υδροηλεκτρικής ενέργειας.

Σύνοψη των απόψεων των ενδιαφερόμενων μερών

Στην ανοικτή δημόσια διαβούλευση ζητήθηκαν οι απόψεις δύο ομάδων ενδιαφερόμενων σχετικά με τις διαδικασίες αδειοδότησης: δημόσιες αρχές και φορείς υλοποίησης έργων και ενώσεις.

Στις απαντήσεις τους, 7 στις 8 (87,5 %) δημόσιες αρχές αναφέρουν ότι η έλλειψη διαθεσιμότητας εγκαταστάσεων στην ξηρά ή στη θάλασσα αποτελεί την κύρια πρόκληση για την επέκταση της ανανεώσιμης ενέργειας στη δικαιοδοσία τους, ακολουθούμενη από την έλλειψη δυναμικότητας του δικτύου (62,5 %), την έλλειψη δημόσιας αποδοχής/σύγκρουση μεταξύ δημοσίων αγαθών (50 %) και τη διάρκεια των διαδικασιών (50 %). Όταν ρωτήθηκαν σχετικά με τα κύρια σημεία συμφόρησης στη διαδικασία έκδοσης των αδειών ανανεώσιμης ενέργειας, οι δημόσιες αρχές αναφέρουν ως κύριο εμπόδιο την πολυπλοκότητα του συντονισμού στα διάφορα επίπεδα διακυβέρνησης ή διοίκησης (75 %), ακολουθούμενη από την έλλειψη ανθρώπινου δυναμικού (50 %) και την έλλειψη δημόσιας αποδοχής ή τη σύγκρουση μεταξύ δημόσιων αγαθών (50 %).

Περίπου οι μισοί από τους φορείς υλοποίησης έργων και τις ενώσεις (70/155) αξιολόγησαν τη διάρκεια των διοικητικών διαδικασιών ως τον σημαντικότερο φραγμό στην υλοποίηση έργων ανανεώσιμης ενέργειας, ενώ 62 ανέφεραν τα ζητήματα σύνδεσης στο δίκτυο. Οι ερωτηθέντες κατέταξαν επίσης μεταξύ των σημαντικότερων εμποδίων τον ανταγωνισμό με τους περιβαλλοντικούς κανονισμούς (44) και την πολυπλοκότητα των ισχυουσών απαιτήσεων ή διαδικασιών (35). Στις απαντήσεις που έδωσαν στις ανοικτού τύπου ερωτήσεις, οι ερωτηθέντες τόνισαν τη σημασία του χωροταξικού σχεδιασμού, εξέφρασαν την υποστήριξή τους για τις πολλαπλές χρήσεις του χώρου, όπως τα αγροφωτοβολταϊκά συστήματα, και ζήτησαν να συμμετέχει ο τοπικός πληθυσμός. Η δημόσια διαβούλευση απηύθυνε επίσης σαφή έκκληση να καθιερωθεί ένα εναρμονισμένο σύνολο κριτηρίων για τον καθορισμό των κατάλληλων περιοχών για τα έργα.

Κατά την εκπόνηση της παρούσας πρότασης ελήφθησαν υπόψη οι απόψεις των ενδιαφερόμενων μερών, όπως εκφράστηκαν στην ανοικτή δημόσια διαβούλευση και κατά τη διάρκεια των εργαστηρίων.

• Σύλλογή και χρήση εμπειρογνωσίας

Η παρούσα πρόταση βασίζεται στα αποτελέσματα της μελέτης RES Simplify, η οποία παρέχει μια ολοκληρωμένη επισκόπηση των υφιστάμενων φραγμών όσον αφορά την αδειοδότηση, τους εθνικούς δείκτες απόδοσης, καθώς και τις βέλτιστες πρακτικές που

σχετίζονται με τις διαδικασίες αδειοδότησης για τις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας, με έμφαση στους διοικητικούς φραγμούς στην τομέα της ηλεκτρικής ενέργειας. Η ενδιάμεση έκθεση της μελέτης δημοσιεύεται παράλληλα με την έγκριση της παρούσας πρωτοβουλίας και της σύστασης σχετικά με τις διαδικασίες αδειοδότησης και τις συμφωνίες αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας. Η παρούσα πρόταση αντικατοπτρίζει επίσης τις απόψεις που εξέφρασαν τα σχετικά ενδιαφερόμενα μέρη κατά τη διαδικασία της διαβούλευσης.

- **Εκτίμηση επιπτώσεων**

Λόγω του πολιτικά ευαίσθητου και επείγοντος χαρακτήρα της πρότασης, δεν διενεργήθηκε ειδική εκτίμηση επιπτώσεων.

Η προαναφερθείσα μελέτη, η ανοικτή δημόσια διαβούλευση και τα διεξοδικά εργαστήρια που διοργανώθηκαν με τα ενδιαφερόμενα μέρη, καθώς και η ανάλυση της ίδιας της Επιτροπής, παρέχουν ωστόσο βάσιμες πληροφορίες για τα προβλήματα που σχετίζονται με τις διαδικασίες σχεδιασμού και αδειοδότησης, καθώς και τις επιλογές για την αντιμετώπισή τους.

- **Θεμελιώδη δικαιώματα**

Όσον αφορά τη συνέπεια με τον Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων, ο κύριος στόχος της επαρούσας επανεξέτασης είναι να αυξηθεί η ενεργειακή απόδοση και η χρήση ανανεώσιμης ενέργειας και να μειωθούν οι εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου, και αυτό συνάδει απολύτως με το άρθρο 37 του Χάρτη βάσει του οποίου το υψηλό επίπεδο προστασίας του περιβάλλοντος και η βελτίωση της ποιότητας του περιβάλλοντος πρέπει να ενσωματωθεί στις πολιτικές της Ένωσης και να διασφαλιστεί σύμφωνα με την αρχή της βιώσιμης ανάπτυξης.

4. ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΕΣ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ

Η παρούσα πρόταση τροποποιεί μια ισχύουσα οδηγία για την προώθηση της ανανεώσιμης ενέργειας και, επομένως, οι διοικητικές επιπτώσεις και το κόστος αναμένεται να είναι περιορισμένα, καθώς έχουν θεσπιστεί οι περισσότερες απαραίτητες δομές και κανόνες. Τα κράτη μέλη θα επωμιστούν κάποιο κόστος λόγω της εφαρμογής της νέας υποχρέωσης προσδιορισμού των «περιοχών πρώτης επιλογής για ανανεώσιμες πηγές ενέργειας», αλλά ο γενικότερος εξορθολογισμός των διαδικασιών αναμένεται να επιφέρει σημαντική εξοικονόμηση κόστους για τα κράτη μέλη. Το πρόσθετο κόστος που θα προκύψει από τον υψηλότερο στόχο σχετικά με την ανανεώσιμη ενέργεια στην ΕΕ θα εξισορροπηθεί από άλλα οικονομικά, περιβαλλοντικά και κοινωνικά οφέλη, όπως η αυξημένη ασφάλεια εφοδιασμού, με την αντικατάσταση των εισαγόμενων ορυκτών καυσίμων από τρίτες χώρες, και η μεγαλύτερη ανθεκτικότητα στις εξωτερικές επιδράσεις, ενώ παράλληλα θα προστατευτούν οι καταβόθρες άνθρακα και θα μειωθεί η ατμοσφαιρική ρύπανση. Η πρόταση δεν συνεπάγεται πρόσθετο κόστος για τον προϋπολογισμό της ΕΕ.

Όσον αφορά την τροποποίηση της οδηγίας για την ενεργειακή απόδοση και της οδηγίας για την ενεργειακή απόδοση των κτιρίων, η παρούσα πρόταση δεν έχει καμία επίπτωση στον προϋπολογισμό της ΕΕ. Όσον αφορά το κόστος για τα κράτη μέλη, η παρούσα πρόταση τροποποιεί υφιστάμενες οδηγίες και βασίζεται σε μεγάλο βαθμό σε δομές και κανόνες που έχουν ήδη τεθεί σε ισχύ, ιδίως όταν ληφθούν υπόψη οι νέες διατάξεις που προτείνονται μέσω των προτάσεων αναδιατύπωσης και των δύο οδηγιών. Τα κράτη μέλη θα επωμιστούν κάποιο κόστος για την εφαρμογή πρόσθετων μέτρων που θα συμβάλουν στην επίτευξη του στόχου και στη νέα υποχρέωση για τα κτίρια, αλλά τα μέτρα αυτά αναμένεται να επιφέρουν σημαντική εξοικονόμηση κόστους για τα νοικοκυριά και τις επιχειρήσεις.

5. ΛΟΙΠΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

- **Σχέδια εφαρμογής και ρυθμίσεις παρακολούθησης, αξιολόγησης και υποβολής εκθέσεων**

Μετά την έγκριση της εν λόγω τροποποιητικής οδηγίας από τους συννομοθέτες, κατά την περίοδο μεταφοράς στο εσωτερικό δίκαιο, η Επιτροπή θα αναλάβει τις ακόλουθες ενέργειες για τη διευκόλυνση της μεταφοράς της:

- Οργάνωση συνεδριάσεων με εμπειρογνώμονες των κρατών μελών που είναι επιφορτισμένοι με τη μεταφορά των διαφόρων τμημάτων της οδηγίας, προκειμένου να συζητήσουν τον τρόπο μεταφοράς τους και την επίλυση αμφιβολιών, είτε στο πλαίσιο της συντονισμένης δράσης για τις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας (CA-RES), της συντονισμένης δράσης για την ενεργειακή απόδοση των κτιρίων (CA-EPBD) και της συντονισμένης δράσης για την ενεργειακή απόδοση (CA-EED) είτε στο πλαίσιο επιτροπής.
- Διαθεσιμότητα για διμερείς συνεδριάσεις και συνεντεύξεις με κράτη μέλη σε περίπτωση ειδικής ερώτησης σχετικά με τη μεταφορά της οδηγίας στο εσωτερικό δίκαιο.

Μετά τις προθεσμίες μεταφοράς στο εσωτερικό δίκαιο, η Επιτροπή θα διενεργήσει μια ολοκληρωμένη αξιολόγηση όσον αφορά το εάν τα κράτη μέλη έχουν μεταφέρει με πλήρη και ορθό τρόπο την οδηγία στο εσωτερικό δίκαιο.

Ο κανονισμός (ΕΕ) 2018/1999 για τη διακυβέρνηση της Ενεργειακής Ένωσης και της Δράσης για το Κλίμα θέσπισε ενοποιημένο πλαίσιο σχεδιασμού, παρακολούθησης και υποβολής εκθέσεων για την ενέργεια και το κλίμα, προκειμένου να παρακολουθείται η πρόοδος προς την επίτευξη των κλιματικών και ενεργειακών στόχων, σύμφωνα με τις απαιτήσεις διαφάνειας της συμφωνίας του Παρισιού. Τα κράτη μέλη έπρεπε να υποβάλουν στην Επιτροπή τα ενοποιημένα εθνικά τους σχέδια για την ενέργεια και το κλίμα έως τα τέλη του 2019, τα οποία καλύπτουν τις πέντε διαστάσεις της Ενεργειακής Ένωσης για την περίοδο 2021-2030. Από το 2023, τα κράτη μέλη πρέπει να υποβάλλουν εκθέσεις ανά διετία για την πρόοδο που έχει σημειωθεί στην εφαρμογή των σχεδίων και επιπλέον, έως τις 30 Ιουνίου 2023 πρέπει να κοινοποιήσουν στην Επιτροπή τα σχέδια επικαιροποίησης των σχεδίων, με τις τελικές ενημερώσεις να αναμένονται στις 30 Ιουνίου 2024. Η παρούσα πρόταση δεν θα δημιουργήσει ένα νέο σύστημα σχεδιασμού και υποβολής εκθέσεων, αλλά θα υπόκειται στο υπάρχον πλαίσιο προγραμματισμού και υποβολής εκθέσεων βάσει του κανονισμού (ΕΕ) 2018/1999. Η μελλοντική αναθεώρηση του κανονισμού για τη διακυβέρνηση της Ενεργειακής Ένωσης και της Δράσης για το Κλίμα θα επιτρέψει την ενοποίηση αυτών των απαιτήσεων υποβολής εκθέσεων.

- **Επεξηγηματικά έγγραφα (για οδηγίες)**

Μετά την απόφαση του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου στην υπόθεση της Επιτροπής κατά του Βελγίου (υπόθεση C-543/17), τα κράτη μέλη πρέπει να συνοδεύουν τις οικείες κοινοποιήσεις μέτρων μεταφοράς στο εθνικό δίκαιο με επαρκώς σαφείς και ακριβείς πληροφορίες, αναφέροντας ποιες διατάξεις του εθνικού δικαίου μεταφέρουν τις αντίστοιχες διατάξεις μιας οδηγίας. Αυτό πρέπει να παρέχεται για κάθε υποχρέωση, όχι μόνο σε «επίπεδο άρθρου». Εάν τα κράτη μέλη συμμορφωθούν με την εν λόγω υποχρέωση, δεν απαιτείται, καταρχήν, να στείλουν στην Επιτροπή περαιτέρω επεξηγηματικά έγγραφα για τη μεταφορά.

- **Αναλυτική επεξήγηση των επιμέρους διατάξεων της πρότασης**

Οι κύριες διατάξεις που αλλάζουν ουσιωδώς την οδηγία (ΕΕ) 2018/2001, την οδηγία 2012/27/ΕΕ και την οδηγία 2010/31/ΕΕ ή προσθέτουν νέα στοιχεία είναι οι ακόλουθες:

Το άρθρο 1 παράγραφος 1 προσθέτει έναν νέο ορισμό στο άρθρο 2 της οδηγίας (ΕΕ) 2018/2001, για να ορίσει την «περιοχή πρώτης επιλογής για ανανεώσιμες πηγές ενέργειας».

Το άρθρο 1 παράγραφος 2 τροποποιεί το άρθρο 3 παράγραφος 1 της οδηγίας (ΕΕ) 2018/2001 αυξάνοντας τον στόχο της Ένωσης για τις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας στο 45 %. Το άρθρο αυτό αντικαθιστά την τροποποίηση του άρθρου 3 παράγραφος 1 της οδηγίας (ΕΕ) 2018/2001 που περιλαμβάνεται στην πρόταση τροποποίησης της οδηγίας (ΕΕ) 2018/2001 που εγκρίθηκε στις 14 Ιουλίου 2021¹¹.

Το άρθρο 1 παράγραφος 3 εισάγει μια νέα παράγραφο 2α στο άρθρο 15 που απαιτεί από τα κράτη μέλη να προωθούν τη δοκιμή νέων τεχνολογιών ανανεώσιμης ενέργειας εφαρμόζοντας παράλληλα τις κατάλληλες διασφαλίσεις.

Το άρθρο 1 παράγραφος 4 εισάγει ένα νέο άρθρο 15β σχετικά με την υποχρέωση των κρατών μελών να προσδιορίζουν τις χερσαίες και θαλάσσιες περιοχές που είναι απαραίτητες για την εγκατάσταση σταθμών παραγωγής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές, προκειμένου να ανταποκριθούν στις εθνικές συνεισφορές τους στον στόχο σχετικά με την ανανεώσιμη ενέργεια για το 2030.

Το άρθρο 1 παράγραφος 5 εισάγει ένα νέο άρθρο 15γ σχετικά με την υποχρέωση των κρατών μελών να εγκρίνουν σχέδιο ή σχέδια που προσδιορίζουν τις «περιοχές πρώτης επιλογής για ανανεώσιμες πηγές ενέργειας», οι οποίες είναι ιδιαίτερα πρόσφορες για την εγκατάσταση σταθμών παραγωγής ανανεώσιμης ενέργειας.

Το άρθρο 1 παράγραφος 6 αντικαθιστά το άρθρο 16 της οδηγίας (ΕΕ) 2018/2001, επεκτείνοντας το πεδίο εφαρμογής της διαδικασίας αδειοδότησης, διευκρινίζοντας την έναρξη της διαδικασίας αδειοδότησης και ζητώντας να εφαρμόζονται οι πλέον ταχείες διοικητικές και δικαστικές διαδικασίες που είναι διαθέσιμες για τις προσφυγές στο πλαίσιο των αιτήσεων για έργα ανανεώσιμης ενέργειας.

Το άρθρο 1 παράγραφος 7 εισάγει ένα νέο άρθρο 16α, το οποίο ρυθμίζει τη διαδικασία αδειοδότησης σε περιοχές πρώτης επιλογής για ανανεώσιμες πηγές ενέργειας.

¹¹ COM(2021) 557.

Το άρθρο 1 παράγραφος 8 εισάγει ένα νέο άρθρο 16β, το οποίο ρυθμίζει τη διαδικασία αδειοδότησης εκτός περιοχών πρώτης επιλογής για ανανεώσιμες πηγές ενέργειας.

Το άρθρο 1 παράγραφος 9 εισάγει ένα νέο άρθρο 16γ, το οποίο ρυθμίζει τη διαδικασία αδειοδότησης για την εγκατάσταση εξοπλισμού ηλιακής ενέργειας σε τεχνητές κατασκευές.

Το άρθρο 1 παράγραφος 10 εισάγει ένα νέο άρθρο 16δ για να διασφαλίσει ότι οι σταθμοί παραγωγής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές, η σύνδεσή τους με το δίκτυο, το ίδιο το σχετικό δίκτυο ή τα πάγια στοιχεία αποθήκευσης τεκμαίρεται ότι συνιστούν λόγους επιτακτικού δημοσίου συμφέροντος για συγκεκριμένους σκοπούς.

Το άρθρο 2 εισάγει ένα νέο άρθρο 9α στην οδηγία 2010/31/ΕΕ σχετικά με την υποχρέωση των κρατών μελών να διασφαλίζουν ότι τα νέα κτίρια διαθέτουν υποδομές για να δεχθούν εγκαταστάσεις ηλιακής ενέργειας και να κατασκευάζουν τις εγκαταστάσεις αυτές σε κτίρια. Το εν λόγω νέο άρθρο 9α θα πρέπει να αντικατοπτρίζεται στην αναδιατύπωση της οδηγίας 2010/31/ΕΕ, για την οποία η Επιτροπή υπέβαλε πρόταση στις 15 Δεκεμβρίου 2021¹².

Το άρθρο 3 τροποποιεί το άρθρο 3 της οδηγίας 2012/27/ΕΕ για την αύξηση του στόχου της Ένωσης σχετικά με την ενεργειακή απόδοση. Η παρούσα τροπολογία θα πρέπει να αντικαταστήσει αυτή του άρθρου 4 παράγραφος 1 στην αναδιατύπωση της οδηγίας 2012/27/ΕΕ, για την οποία η Επιτροπή υπέβαλε πρόταση στις 4 Ιουλίου 2021¹³.

Το άρθρο 4 αφορά τη μεταφορά στο εθνικό δίκαιο.

Το άρθρο 5 αφορά την έναρξη ισχύος.

Το άρθρο 6 αφορά τους αποδέκτες.

¹² COM(2021) 802.

¹³ COM(2021) 558.

Πρόταση

ΟΔΗΓΙΑ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

για την τροποποίηση της οδηγίας (ΕΕ) 2018/2001 για την προώθηση της χρήσης ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές, της οδηγίας 2010/31/ΕΕ για την ενεργειακή απόδοση των κτιρίων και της οδηγίας 2012/27/ΕΕ για την ενεργειακή απόδοση

(Κείμενο που παρουσιάζει ενδιαφέρον για τον ΕΟΧ)

ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ ΚΑΙ ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ,

Έχοντας υπόψη τη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, και ιδίως το άρθρο 192 παράγραφος 1 και το άρθρο 194 παράγραφος 2,

Έχοντας υπόψη την πρόταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής,

Κατόπιν διαβίβασης του σχεδίου νομοθετικής πράξης στα εθνικά κοινοβούλια,

Έχοντας υπόψη τη γνώμη της Ευρωπαϊκής Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής¹⁴,

Έχοντας υπόψη τη γνώμη της Επιτροπής των Περιφερειών¹⁵,

Αποφασίζοντας σύμφωνα με τη συνήθη νομοθετική διαδικασία,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

- (1) Στο πλαίσιο της Ευρωπαϊκής Πράσινης Συμφωνίας¹⁶, ο κανονισμός (ΕΕ) 2021/1119 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου¹⁷ έθεσε τον στόχο να καταστεί η Ένωση κλιματικά ουδέτερη το 2050, καθώς και τον στόχο να μειωθούν κατά 55 % οι εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου έως το 2030. Αυτό απαιτεί μια ενεργειακή μετάβαση και σημαντικά υψηλότερα ποσοστά ανανεώσιμων πηγών ενέργειας σε ένα ενοποιημένο ενεργειακό σύστημα.
- (2) Η ανανεώσιμη ενέργεια διαδραματίζει θεμελιώδη ρόλο στην επίτευξη των στόχων αυτών, δεδομένου ότι στον ενεργειακό τομέα αναλογεί επί του παρόντος περισσότερο από το 75 % των συνολικών εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου στην Ένωση. Με τη μείωση των εν λόγω εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου, η ανανεώσιμη ενέργεια συμβάλλει επίσης στην αντιμετώπιση των προκλήσεων που σχετίζονται με το περιβάλλον, όπως η απώλεια βιοποικιλότητας, και στη μείωση της ρύπανσης σύμφωνα με τους στόχους του σχεδίου δράσης για μηδενική ρύπανση.

¹⁴ ΕΕ C ... της ..., σ.

¹⁵ ΕΕ C ... της ..., σ.

¹⁶ Ανακοίνωση της Επιτροπής με τίτλο «Η Ευρωπαϊκή Πράσινη Συμφωνία» [COM(2019) 640 final].

¹⁷ Κανονισμός (ΕΕ) 2021/1119 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 30ής Ιουνίου 2021, για τη θέσπιση πλαισίου με στόχο την επίτευξη κλιματικής ουδετερότητας και για την τροποποίηση των κανονισμών (ΕΚ) αριθ. 401/2009 και (ΕΕ) 2018/1999 («ευρωπαϊκό νομοθέτημα για το κλίμα») (ΕΕ L 243 της 9.7.2021, σ. 1).

- (3) Η οδηγία (ΕΕ) 2018/2001 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου¹⁸ θέτει ως δεσμευτικό στόχο της Ένωσης να επιτευχθεί μερίδιο τουλάχιστον 32 % της ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές στην ακαθάριστη τελική κατανάλωση ενέργειας της Ένωσης έως το 2030. Σύμφωνα με το σχέδιο κλιματικών στόχων¹⁹, το μερίδιο της ανανεώσιμης ενέργειας στην ακαθάριστη τελική κατανάλωση ενέργειας θα πρέπει να αυξηθεί στο 40 % έως το 2030, προκειμένου να επιτευχθεί ο στόχος της Ένωσης για μείωση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου²⁰. Στο πλαίσιο αυτό, τον Ιούλιο του 2021 η Επιτροπή πρότεινε, στο πλαίσιο της δέσμης μέτρων για την Ευρωπαϊκή Πράσινη Συμφωνία, να διπλασιαστεί το μερίδιο της ανανεώσιμης ενέργειας στο ενεργειακό μείγμα το 2030 σε σύγκριση με το 2020, ώστε να φτάσει τουλάχιστον το 40 %. Η ανακοίνωση σχετικά με το REPowerEU²¹ περιέγραφε ένα σχέδιο για την απεξάρτηση της ΕΕ από τα ρωσικά ορυκτά καύσιμα πολύ πριν από το τέλος της τρέχουσας δεκαετίας. Η ανακοίνωση προβλέπει την εμπροσθοβαρή ανάπτυξη της αιολικής και της ηλιακής ενέργειας, αυξάνοντας τον μέσο ρυθμό ανάπτυξης, καθώς και πρόσθετη δυναμικότητα ανανεώσιμης ενέργειας έως το 2030, ώστε να ανταποκριθεί στη μεγαλύτερη παραγωγή ανανεώσιμου υδρογόνου. Κάλεσε επίσης τους συννομοθέτες να εξετάσουν έναν υψηλότερο ή πιο πρώιμο στόχο για την ανανεώσιμη ενέργεια. Στο πλαίσιο αυτό, είναι σκόπιμο να αυξηθεί ο στόχος της Ένωσης σχετικά με την ανανεώσιμη ενέργεια έως και 45 %, προκειμένου να επιστευσθεί σημαντικά ο υφιστάμενος ρυθμός ανάπτυξης ανανεώσιμης ενέργειας, επισπεύδοντας έτσι τη σταδιακή εξάλειψη της εξάρτησης της ΕΕ μέσω της αύξησης της διαθεσιμότητας οικονομικά προσιτής, ασφαλούς και βιώσιμης ενέργειας στην Ένωση.
- (4) Οι χρονοβόρες διοικητικές διαδικασίες αποτελούν έναν από τους βασικούς φραγμούς για τις επενδύσεις σε ανανεώσιμες πηγές ενέργειας και τις συναφείς υποδομές τους. Οι εν λόγω φραγμοί περιλαμβάνουν την πολυπλοκότητα των εφαρμοστέων κανόνων για την επιλογή τοποθεσίας και τις διοικητικές άδειες για έργα, την πολυπλοκότητα και τη διάρκεια της εκτίμησης των περιβαλλοντικών επιπτώσεων των έργων, ζητήματα σύνδεσης στο δίκτυο, περιορισμούς στην προσαρμογή των τεχνολογικών προδιαγραφών κατά τη διαδικασία αδειοδότησης ή θέματα στελέχωσης των αρχών αδειοδότησης ή των διαχειριστών του δικτύου. Προκειμένου να επιστευσθεί ο ρυθμός ανάπτυξης έργων ανανεώσιμης ενέργειας, είναι απαραίτητο να θεσπιστούν κανόνες που θα απλουστεύσουν και θα επισπεύσουν τις διαδικασίες αδειοδότησης.
- (5) Η οδηγία (ΕΕ) 2018/2001 εξορθολογίζει τις απαιτήσεις για την απλούστευση των διοικητικών διαδικασιών αδειοδότησης των σταθμών ανανεώσιμης ενέργειας, θεσπίζοντας κανόνες για την οργάνωση και τη μέγιστη διάρκεια του διοικητικού σκέλους της διαδικασίας αδειοδότησης για έργα ανανεώσιμης ενέργειας, οι οποίοι καλύπτουν όλες τις σχετικές άδειες εγκατάστασης, ανανέωσης και εκμετάλλευσης των σταθμών και για τη σύνδεσή τους στο δίκτυο.

¹⁸ Οδηγία (ΕΕ) 2018/2001 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 11ης Δεκεμβρίου 2018, για την προώθηση της χρήσης ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές (ΕΕ L 328 της 21.12.2018, σ. 82).

¹⁹ Ανακοίνωση της Επιτροπής με τίτλο «Ενίσχυση της κλιματικής φιλοδοξίας της Ευρώπης για το 2030 — Επενδύουμε σε ένα κλιματικά ουδέτερο μέλλον προς όφελος των πολιτών μας» [COM(2020) 562 final της 17.9.2020].

²⁰ Σημείο 3 της ανακοίνωσης της Επιτροπής COM(2020) 562.

²¹ REPowerEU: Κοινή ευρωπαϊκή δράση για πιο οικονομικά προσιτή, εξασφαλισμένη και βιώσιμη ενέργεια [COM(2022) 108 final] («ανακοίνωση σχετικά με το REPowerEU»).

- (6) Απαιτείται περαιτέρω απλούστευση και επίσπευση των διαδικασιών χορήγησης διοικητικών αδειών με συντονισμένο και εναρμονισμένο τρόπο, προκειμένου να διασφαλιστεί ότι η Ένωση θα επιτύχει τους φιλόδοξους ενεργειακούς και κλιματικούς στόχους της για το 2030 και τον στόχο της κλιματικής ουδετερότητας έως το 2050, λαμβάνοντας παράλληλα υπόψη την αρχή της «μη πρόκλησης βλάβης» της Ευρωπαϊκής Πράσινης Συμφωνίας. Η θέσπιση συντομότερων και σαφών προθεσμιών για τη λήψη αποφάσεων από τις αρμόδιες αρχές όσον αφορά την έκδοση άδειας για τις εγκαταστάσεις ανανεώσιμης ενέργειας με βάση μια πλήρη αίτηση, θα επισπεύσει την ανάπτυξη έργων ανανεώσιμης ενέργειας. Ωστόσο, είναι σκόπιμο να γίνει διάκριση μεταξύ των έργων σε περιοχές ιδιαίτερα πρόσφορες για την ανάπτυξη έργων ανανεώσιμης ενέργειας, για τα οποία οι προθεσμίες μπορούν να εξορθολογιστούν σημαντικά (περιοχές πρώτης επιλογής για ανανεώσιμες πηγές ενέργειας) και των έργων που βρίσκονται εκτός αυτών των περιοχών.
- (7) Ορισμένα από τα συνηθέστερα ζητήματα που αντιμετωπίζουν οι υπεύθυνοι ανάπτυξης έργων ανανεώσιμης ενέργειας αφορούν τις διαδικασίες που έχουν θεσπιστεί σε εθνικό ή περιφερειακό επίπεδο για την αξιολόγηση των περιβαλλοντικών επιπτώσεων των προτεινόμενων έργων. Ως εκ τούτου, είναι σκόπιμο να εξορθολογιστούν ορισμένες περιβαλλοντικές πτυχές των διαδικασιών αδειοδότησης για τα έργα ανανεώσιμης ενέργειας.
- (8) Η ταχύτερη ανάπτυξη έργων ανανεώσιμης ενέργειας θα μπορούσε να υποστηριχτεί από τον στρατηγικό σχεδιασμό τον οποίο θα πραγματοποιήσουν τα κράτη μέλη. Τα κράτη μέλη θα πρέπει να προσδιορίσουν τις χερσαίες και θαλάσσιες περιοχές που είναι απαραίτητες για την εγκατάσταση σταθμών παραγωγής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές, προκειμένου να ανταποκριθούν στις εθνικές συνεισφορές τους προς τον αναθεωρημένο στόχο σχετικά με την ανανεώσιμη ενέργεια για το 2030 που ορίζεται στο άρθρο 3 παράγραφος 1 της οδηγίας (ΕΕ) 2018/2001. Οι περιοχές αυτές θα πρέπει να αντικατοπτρίζουν τις εκτιμώμενες πορείες τους και τη συνολική προγραμματισμένη εγκατεστημένη ισχύ και θα πρέπει να προσδιορίζονται από την τεχνολογία ανανεώσιμης ενέργειας που ορίζεται στα επικαιροποιημένα εθνικά σχέδια των κρατών μελών για την ενέργεια και το κλίμα σύμφωνα με το άρθρο 14 του κανονισμού (ΕΕ) 2018/1999. Ο προσδιορισμός των απαιτούμενων χερσαίων και θαλάσσιων περιοχών θα πρέπει να λαμβάνει υπόψη τη διαθεσιμότητα των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας και τις δυνατότητες που προσφέρουν οι διάφορες χερσαίες και θαλάσσιες περιοχές για την παραγωγή ανανεώσιμης ενέργειας μέσω των διαφόρων τεχνολογιών, την προβλεπόμενη ζήτηση ενέργειας συνολικά και στις διάφορες περιοχές του κράτους μέλους και τη διαθεσιμότητα σχετικών υποδομών δικτύου, αποθήκευσης και άλλων εργαλείων ευελιξίας, λαμβάνοντας υπόψη τη δυναμικότητα που απαιτείται για την κάλυψη της αυξανόμενης ποσότητας ανανεώσιμης ενέργειας.
- (9) Τα κράτη μέλη θα πρέπει να χαρακτηρίσουν ως περιοχές πρώτης επιλογής για ανανεώσιμες πηγές ενέργειας εκείνες τις περιοχές που είναι ιδιαίτερα πρόσφορες για την ανάπτυξη έργων ανανεώσιμης ενέργειας, κάνοντας διάκριση μεταξύ των τεχνολογιών και εφόσον η ανάπτυξη του συγκεκριμένου τύπου ανανεώσιμων πηγών ενέργειας δεν αναμένεται να έχει σημαντικές περιβαλλοντικές επιπτώσεις. Κατά τον χαρακτηρισμό των περιοχών πρώτης επιλογής για ανανεώσιμες πηγές ενέργειας, τα κράτη μέλη θα πρέπει να αποφεύγουν τις προστατευόμενες περιοχές στο μέτρο του δυνατού και να εξετάζουν σχέδια αποκατάστασης. Τα κράτη μέλη μπορούν να χαρακτηρίσουν περιοχές πρώτης επιλογής για ανανεώσιμες πηγές ενέργειας ειδικά για έναν ή περισσότερους τύπους σταθμών παραγωγής ανανεώσιμης ενέργειας και θα

πρέπει να υποδεικνύουν τον τύπο ή τους τύπους ανανεώσιμης ενέργειας που είναι κατάλληλοι να παραχθούν σε κάθε περιοχή πρώτης επιλογής για ανανεώσιμες πηγές ενέργειας.

- (10) Η οδηγία 2001/42/EK του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου²² θεσπίζει τις εκτιμήσεις περιβαλλοντικών επιπτώσεων ως σημαντικό εργαλείο για την ενσωμάτωση περιβαλλοντικών παραμέτρων στην προετοιμασία και την έγκριση σχεδίων και προγραμμάτων. Προκειμένου να χαρακτηρίσουν περιοχές πρώτης επιλογής για ανανεώσιμες πηγές ενέργειας, τα κράτη μέλη θα πρέπει να καταρτίσουν σχέδιο ή σχέδια που να περιλαμβάνουν τον προσδιορισμό των περιοχών και τους ισχύοντες κανόνες και μέτρα μετριασμού για τα έργα που θα εγκατασταθούν σε κάθε τέτοια περιοχή. Τα κράτη μέλη μπορούν να καταρτίσουν ένα ενιαίο σχέδιο για όλες τις περιοχές πρώτης επιλογής για ανανεώσιμες πηγές ενέργειας και τεχνολογίες ανανεώσιμης ενέργειας ή ειδικά ανά τεχνολογία σχέδια για μία ή περισσότερες περιοχές πρώτης επιλογής για ανανεώσιμες πηγές ενέργειας. Κάθε σχέδιο θα πρέπει να υπόκειται σε εκτίμηση περιβαλλοντικών επιπτώσεων που διενεργείται σύμφωνα με τους όρους που ορίζονται στην οδηγία 2001/42/EK, προκειμένου να αξιολογηθούν οι επιπτώσεις κάθε τεχνολογίας ανανεώσιμης ενέργειας στις σχετικές περιοχές που χαρακτηρίζονται στο εν λόγω σχέδιο. Με τη διενέργεια εκτίμησης περιβαλλοντικών επιπτώσεων σύμφωνα με την οδηγία 2001/42/EK για τον σκοπό αυτόν, τα κράτη μέλη θα έχουν τη δυνατότητα να εφαρμόζουν μια πιο ολοκληρωμένη και αποτελεσματική προσέγγιση όσον αφορά τον σχεδιασμό και να λαμβάνουν υπόψη τα περιβαλλοντικά ζητήματα σε πρώιμο στάδιο της διαδικασίας σχεδιασμού σε στρατηγικό επίπεδο. Αυτό θα συνέβαλε στην επίτευξη της ανάπτυξης διαφορετικών ανανεώσιμων πηγών ενέργειας με ταχύτερο και εξορθολογισμένο τρόπο, ελαχιστοποιώντας παράλληλα τις αρνητικές περιβαλλοντικές επιπτώσεις των έργων αυτών.
- (11) Μετά την έγκριση του σχεδίου ή των σχεδίων που χαρακτηρίζουν τις περιοχές πρώτης επιλογής για ανανεώσιμες πηγές ενέργειας, τα κράτη μέλη παρακολουθούν τις σημαντικές περιβαλλοντικές επιπτώσεις από την εφαρμογή των σχεδίων και προγραμμάτων, προκειμένου, μεταξύ άλλων, να εντοπίσουν εγκαίρως απρόβλεπτες δυσμενείς επιπτώσεις και να είναι σε θέση να αναλάβουν την κατάλληλη επανορθωτική δράση, σύμφωνα με την οδηγία 2001/42/EK.
- (12) Οι διατάξεις της Σύμβασης της Οικονομικής Επιτροπής των Ηνωμένων Εθνών για την Ευρώπη (ΟΕΕ/ΗΕ) για την πρόσβαση σε πληροφορίες, τη συμμετοχή του κοινού στη λήψη αποφάσεων και την πρόσβαση στη δικαιοσύνη για περιβαλλοντικά θέματα²³ («Σύμβαση του Aarhus») σχετικά με την πρόσβαση σε πληροφορίες, τη συμμετοχή του κοινού στη λήψη αποφάσεων και την πρόσβαση στη δικαιοσύνη για περιβαλλοντικά θέματα, ιδίως οι διατάξεις σχετικά με τη συμμετοχή του κοινού και την πρόσβαση στη δικαιοσύνη, εξακολουθούν να ισχύουν, κατά περίπτωση.
- (13) Ο χαρακτηρισμός των περιοχών πρώτης επιλογής για ανανεώσιμες πηγές ενέργειας θα πρέπει να αποσκοπεί στο να διασφαλίσει ότι η παραγωγή ανανεώσιμης ενέργειας από τις περιοχές αυτές, μαζί με τους υφιστάμενους σταθμούς παραγωγής ανανεώσιμης ενέργειας, με τους μελλοντικούς σταθμούς παραγωγής ανανεώσιμης ενέργειας εκτός

²² Οδηγία 2001/42/EK του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 27ης Ιουνίου 2001, σχετικά με την εκτίμηση των περιβαλλοντικών επιπτώσεων ορισμένων σχεδίων και προγραμμάτων.

²³ Απόφαση 2005/370/EK του Συμβουλίου, της 17ης Φεβρουαρίου 2005, για σύναψη, εξ ονόματος της Ευρωπαϊκής Κοινότητας, της σύμβασης για την πρόσβαση σε πληροφορίες, τη συμμετοχή του κοινού στη λήψη αποφάσεων και την πρόσβαση στη δικαιοσύνη σε θέματα περιβάλλοντος (ΕΕ L 124 της 17.5.2005, σ. 1).

των εν λόγω περιοχών και με μηχανισμούς συνεργασίας, θα είναι επαρκής ώστε να επιτευχθεί η συμβολή των κρατών μελών στον στόχο της Ένωσης για τις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας που ορίζεται στο άρθρο 3 παράγραφος 1 της οδηγίας (ΕΕ) 2018/2001.

- (14) Για τις χαρακτηρισμένες περιοχές πρώτης επιλογής για ανανεώσιμες πηγές ενέργειας, για τα έργα ανανεώσιμης ενέργειας που συμμορφώνονται με τους κανόνες και για τα μέτρα που προσδιορίζονται στο σχέδιο ή στα σχέδια τα οποία έχουν καταρτίσει τα κράτη μέλη, θα πρέπει να ισχύει το τεκμήριο ότι δεν προκαλούν σημαντικές επιπτώσεις στο περιβάλλον. Ως εκ τούτου, θα πρέπει να εξαιρούνται από την ανάγκη διενέργειας ειδικής εκτίμησης περιβαλλοντικών επιπτώσεων σε επίπεδο έργου κατά την έννοια της οδηγίας 2011/92/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου²⁴, με εξαίρεση τα έργα που ενδέχεται να προκαλέσουν σημαντικές επιπτώσεις στο περιβάλλον σε άλλο κράτος μέλος ή όταν το ζητήσει ένα κράτος μέλος που ενδέχεται να επηρεαστεί σημαντικά. Οι υποχρεώσεις βάσει της σύμβασης Espoo της ΟΕΕ/ΗΕ για την εκτίμηση των περιβαλλοντικών επιπτώσεων σε διασυνοριακό πλαίσιο, της 25ης Φεβρουαρίου 1991, θα πρέπει να εξακολουθήσουν να ισχύουν για τα κράτη μέλη όπου το έργο ενδέχεται να προκαλέσει σημαντικές διασυνοριακές επιπτώσεις σε τρίτη χώρα.
- (15) Ο χαρακτηρισμός των περιοχών πρώτης επιλογής για ανανεώσιμες πηγές ενέργειας θα πρέπει να επιτρέπει τη σύνδεση των σταθμών παραγωγής ανανεώσιμης ενέργειας με το δίκτυο, καθώς και να επιτρέπει στις συστεγαζόμενες εγκαταστάσεις αποθήκευσης ενέργειας που βρίσκονται σε αυτές τις περιοχές να επωφελούνται από την προβλεψιμότητα και τις απλουστευμένες διοικητικές διαδικασίες. Ειδικότερα, τα έργα που βρίσκονται σε περιοχές πρώτης επιλογής για ανανεώσιμες πηγές ενέργειας θα πρέπει να επωφελούνται από ταχείες διοικητικές διαδικασίες, συμπεριλαμβανομένης σιωπηρής συμφωνίας σε περίπτωση μη απάντησης από την αρμόδια αρχή σε διοικητικό διάβημα εντός της καθορισμένης προθεσμίας, εκτός εάν το συγκεκριμένο έργο υπόκειται σε αξιολόγηση περιβαλλοντικών επιπτώσεων. Για τα έργα αυτά θα πρέπει επίσης να ισχύουν σαφώς οριοθετημένες προθεσμίες και τα έργα θα πρέπει να τυγχάνουν ασφάλειας δικαίου όσον αφορά το αναμενόμενο αποτέλεσμα της διαδικασίας. Μετά την υποβολή αίτησης για έργα σε μια περιοχή πρώτης επιλογής για ανανεώσιμες πηγές ενέργειας, τα κράτη μέλη θα πρέπει να προβαίνουν στον ταχύ έλεγχο των εν λόγω αιτήσεων με σκοπό να διαπιστώσουν εάν κάποιο από τα έργα αυτά είναι πολύ πιθανό να προκαλέσει σημαντικές απρόβλεπτες δυσμενείς επιπτώσεις λόγω της περιβαλλοντικής ευαισθησίας της γεωγραφικής περιοχής στην οποία βρίσκεται, οι οποίες δεν είχαν προσδιοριστεί κατά την εκτίμηση περιβαλλοντικών επιπτώσεων του σχεδίου ή των σχεδίων χαρακτηρισμού των περιοχών πρώτης επιλογής για ανανεώσιμες πηγές ενέργειας που έλαβε χώρα σύμφωνα με την οδηγία 2001/42/ΕΚ. Όλα τα έργα που βρίσκονται σε περιοχές πρώτης επιλογής για ανανεώσιμες πηγές ενέργειας θα πρέπει να θεωρούνται εγκεκριμένα στο τέλος της εν λόγω διαδικασίας ελέγχου. Μόνο εάν τα κράτη μέλη διαθέτουν σαφή στοιχεία ώστε να θεωρήσουν ότι ένα συγκεκριμένο έργο είναι πολύ πιθανό να προκαλέσει τέτοιες σημαντικές απρόβλεπτες δυσμενείς επιπτώσεις, τα κράτη μέλη θα πρέπει, αφού αιτιολογήσουν μια τέτοια απόφαση, να υποβάλουν το εν λόγω έργο σε εκτίμηση περιβαλλοντικών επιπτώσεων σύμφωνα με την οδηγία 2011/92/ΕΕ και, κατά

²⁴ Οδηγία 2011/92/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 13ης Δεκεμβρίου 2011, για την εκτίμηση των επιπτώσεων ορισμένων σχεδίων δημοσίων και ιδιωτικών έργων στο περιβάλλον.

περίπτωση, την οδηγία 92/43/ΕΟΚ²⁵. Δεδομένης της ανάγκης να επισπευσθεί η ανάπτυξη ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, η εκτίμηση αυτή θα πρέπει να πραγματοποιηθεί εντός έξι μηνών.

- (16) Λόγω της ανάγκης να επισπευσθεί η ανάπτυξη ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, ο προσδιορισμός των περιοχών πρώτης επιλογής για ανανεώσιμες πηγές ενέργειας δεν θα πρέπει να εμποδίζει τη συνεχιζόμενη και μελλοντική εγκατάσταση έργων ανανεώσιμης ενέργειας σε όλες τις περιοχές που είναι διαθέσιμες για ανάπτυξη ανανεώσιμης ενέργειας. Τα έργα αυτά θα πρέπει να εξακολουθούν να υπόκεινται στην υποχρέωση διεξαγωγής ειδικής εκτίμησης περιβαλλοντικών επιπτώσεων σύμφωνα με την οδηγία 2011/92/ΕΕ και θα πρέπει να υπόκεινται στις διαδικασίες που προβλέπονται για έργα ανανεώσιμης ενέργειας που βρίσκονται εκτός των περιοχών πρώτης επιλογής για ανανεώσιμες πηγές ενέργειας. Προκειμένου να επισπευσθεί η αδειοδότηση στην κλίμακα που απαιτείται για την επίτευξη του στόχου για την ανανεώσιμη ενέργεια που ορίζεται στην οδηγία (ΕΕ) 2018/2001, θα πρέπει επίσης να απλουστευθούν και να εξορθολογιστούν οι διαδικασίες που ισχύουν για έργα εκτός των περιοχών πρώτης επιλογής για ανανεώσιμες πηγές ενέργειας με τη θέσπιση σαφών μέγιστων προθεσμιών για όλα τα στάδια της διαδικασίας, συμπεριλαμβανομένων των ειδικών εκτιμήσεων περιβαλλοντικών επιπτώσεων ανά έργο.
- (17) Η πολλαπλή χρήση του χώρου για την παραγωγή ανανεώσιμης ενέργειας και άλλες χρήσεις της γης και της θάλασσας (όπως η παραγωγή τροφίμων ή η προστασία ή η αποκατάσταση της φύσης) μετριάξει τους περιορισμούς στη χρήση της γης και της θάλασσας. Στο πλαίσιο αυτό, ο χωροταξικός σχεδιασμός αποτελεί σημαντικό εργαλείο για τον εντοπισμό και τον προσανατολισμό των συνεργειών για τη χρήση της γης και της θάλασσας σε πρώιμο στάδιο. Τα κράτη μέλη θα πρέπει να διερευνούν, να καθιστούν εφικτές και να ευνοούν τις πολλαπλές χρήσεις των περιοχών που προσδιορίζονται ως αποτέλεσμα των μέτρων χωροταξικού σχεδιασμού που έχουν εγκριθεί.
- (18) Η κατασκευή και η λειτουργία σταθμών παραγωγής ανανεώσιμης ενέργειας μπορεί να οδηγήσει στην περιστασιακή θανάτωση ή ενόχληση των πτηνών και άλλων προστατευόμενων ειδών σύμφωνα με την οδηγία 92/43/ΕΟΚ ή την οδηγία 2009/147/ΕΚ²⁶. Ωστόσο, η θανάτωση ή η ενόχληση αυτή δεν θα μπορούσε να θεωρηθεί ότι γίνεται εκ προθέσεως κατά την έννοια των οδηγιών αυτών, εάν σε ένα έργο έχουν υιοθετηθεί, κατά την κατασκευή και τη λειτουργία του, κατάλληλα μέτρα μετριασμού για την αποφυγή των συγκρούσεων ή την πρόληψη των διαταραχών, και εάν διενεργείται η δέουσα παρακολούθηση για την αξιολόγηση της αποτελεσματικότητας των εν λόγω μέτρων και, με βάση τις πληροφορίες που έχουν συγκεντρωθεί, λαμβάνονται τα περαιτέρω απαραίτητα μέτρα για να διασφαλιστεί ότι δεν θα υπάρξουν σημαντικές αρνητικές επιπτώσεις στον πληθυσμό του συγκεκριμένου είδους.
- (19) Εκτός από την εγκατάσταση νέων σταθμών παραγωγής ανανεώσιμης ενέργειας, η ανανέωση ενεργειακής πηγής των υφιστάμενων σταθμών παραγωγής ανανεώσιμης ενέργειας έχει σημαντικές δυνατότητες να συμβάλει στην επίτευξη των στόχων για

²⁵ Οδηγία 92/43/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 21ης Μαΐου 1992, για τη διατήρηση των φυσικών οικοτόπων καθώς και της άγριας πανίδας και χλωρίδας (ΕΕ L 206 της 22.7.1992).

²⁶ Οδηγία 2009/147/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 30ής Νοεμβρίου 2009, περί της διατηρήσεως των αγρίων πτηνών (ΕΕ L 20 της 26.1.2010, σ. 7).

την ανανεώσιμη ενέργεια. Δεδομένου ότι οι υφιστάμενοι σταθμοί παραγωγής ανανεώσιμης ενέργειας έχουν εγκατασταθεί συνήθως σε τοποθεσίες με σημαντικές δυνατότητες ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, η ανανέωσή τους μπορεί να διασφαλίσει τη συνεχή χρήση των εγκαταστάσεων αυτών, μειώνοντας ταυτόχρονα την ανάγκη καθορισμού νέων εγκαταστάσεων για έργα ανανεώσιμης ενέργειας. Η ανανέωση ενεργειακής πηγής περιλαμβάνει περαιτέρω οφέλη, όπως η υφιστάμενη σύνδεση στο δίκτυο, ο πιθανώς υψηλότερος βαθμός δημόσιας αποδοχής και η γνώση των περιβαλλοντικών επιπτώσεων. Η ανανέωση ενεργειακής πηγής έργων ανανεώσιμης ενέργειας συνεπάγεται αλλαγές ή επέκταση των υφιστάμενων έργων σε διαφορετικούς βαθμούς. Η διαδικασία αδειοδότησης, συμπεριλαμβανομένων των εκτιμήσεων περιβαλλοντικών επιπτώσεων και του ελέγχου, για την ανανέωση έργων ανανεώσιμης ενέργειας θα πρέπει να περιορίζεται στις πιθανές επιπτώσεις που προκύπτουν από την αλλαγή ή την επέκταση σε σύγκριση με το αρχικό έργο.

- (20) Η οδηγία (ΕΕ) 2018/2001 θεσπίζει απλουστευμένες διαδικασίες αδειοδότησης για την ανανέωση ενεργειακής πηγής. Προκειμένου να ανταποκριθεί στην αυξανόμενη ανάγκη για την ανανέωση των υφιστάμενων σταθμών παραγωγής ανανεώσιμης ενέργειας και να αξιοποιηθούν πλήρως τα πλεονεκτήματα που προσφέρει, είναι σκόπιμο να καθιερωθεί μια ακόμη συντομότερη διαδικασία για την αναβάθμιση του εξοπλισμού των σταθμών ανανεώσιμης ενέργειας που βρίσκονται σε περιοχές πρώτης επιλογής για ανανεώσιμες πηγές ενέργειας, συμπεριλαμβανομένης μιας συντομότερης διαδικασίας ελέγχου. Για την ανανέωση ενεργειακής πηγής των υφιστάμενων σταθμών παραγωγής ανανεώσιμης ενέργειας που βρίσκονται εκτός περιοχών πρώτης επιλογής για ανανεώσιμες πηγές ενέργειας, τα κράτη μέλη θα πρέπει να διασφαλίζουν απλουστευμένη και ταχεία διαδικασία αδειοδότησης που δεν θα πρέπει να υπερβαίνει το ένα έτος, λαμβάνοντας παράλληλα υπόψη την αρχή της «μη πρόκλησης βλάβης» της Ευρωπαϊκής Πράσινης Συμφωνίας.
- (21) Η εγκατάσταση εξοπλισμού ηλιακής ενέργειας, παράλληλα με τη σχετική συστεγαζόμενη αποθήκευση και σύνδεση στο δίκτυο, σε υφιστάμενες ή μελλοντικές κατασκευές που έχουν δημιουργηθεί για σκοπούς διαφορετικούς από την παραγωγή ηλιακής ενέργειας με εξαίρεση τις τεχνητές επιφάνειες νερού, όπως σε στέγες, χώρους στάθμευσης, δρόμους και σιδηροδρόμους, δεν εγείρουν συνήθως ανησυχίες σχετικά με ανταγωνιστικές χρήσεις του χώρου ή περιβαλλοντικές επιπτώσεις. Συνεπώς, οι εγκαταστάσεις αυτές ενδέχεται να επωφεληθούν από τις συντομότερες διαδικασίες αδειοδότησης.
- (22) Οι ανανεώσιμες πηγές ενέργειας είναι καίριας σημασίας για την καταπολέμηση της κλιματικής αλλαγής, τη μείωση των τιμών της ενέργειας, τη μείωση της εξάρτησης της Ένωσης από τα ορυκτά καύσιμα και τη διασφάλιση της ασφάλειας εφοδιασμού της Ένωσης. Για τους σκοπούς της σχετικής περιβαλλοντικής νομοθεσίας της Ένωσης, στις απαραίτητες κατά περίπτωση εκτιμήσεις για να εξακριβωθεί εάν ένας σταθμός παραγωγής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές, η σύνδεσή του με το δίκτυο, το ίδιο το σχετικό δίκτυο ή τα πάγια στοιχεία αποθήκευσης υπαγορεύονται από λόγους επιτακτικού δημόσιου συμφέροντος σε μια συγκεκριμένη περίπτωση, τα κράτη μέλη θα πρέπει να θεωρούν ότι οι εγκαταστάσεις αυτές και η σχετική υποδομή τους υπαγορεύονται από λόγους επιτακτικού δημόσιου συμφέροντος και εξυπηρετούν τη δημόσια υγεία και ασφάλεια, εκτός εάν υπάρχουν σαφή τεκμήρια ότι τα έργα αυτά έχουν σημαντικές δυσμενείς επιπτώσεις στο περιβάλλον που δεν μπορούν να μετριαστούν ή να αντισταθμιστούν. Εάν θεωρείται ότι οι εν λόγω εγκαταστάσεις υπαγορεύονται από λόγους επιτακτικού δημόσιου συμφέροντος και εξυπηρετούν τη

δημόσια υγεία και ασφάλεια, τα εν λόγω έργα μπορούν να επωφελούνται από απλουστευμένη εκτίμηση.

- (23) Προκειμένου να διασφαλιστεί η ομαλή και αποτελεσματική εφαρμογή των διατάξεων που ορίζονται στην παρούσα οδηγία, η Επιτροπή υποστηρίζει τα κράτη μέλη με το Μέσο Τεχνικής Υποστήριξης²⁷ που παρέχει εξατομικευμένη τεχνική εμπειρογνωσία για τον σχεδιασμό και την εφαρμογή μεταρρυθμίσεων, συμπεριλαμβανομένων μεταρρυθμίσεων για την αύξηση της χρήσης ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές, την προώθηση της καλύτερης ολοκλήρωσης των ενεργειακών συστημάτων, τον προσδιορισμό συγκεκριμένων περιοχών που είναι ιδιαίτερα πρόσφορες για την εγκατάσταση σταθμών παραγωγής ανανεώσιμης ενέργειας και τον εξορθολογισμό του πλαισίου για τις διαδικασίες έγκρισης και αδειοδότησης σταθμών παραγωγής ανανεώσιμης ενέργειας. Στην τεχνική υποστήριξη, για παράδειγμα, περιλαμβάνεται η ενίσχυση της διοικητικής ικανότητας, η εναρμόνιση των νομοθετικών πλαισίων και η ανταλλαγή των σχετικών βέλτιστων πρακτικών.
- (24) Η οδηγία (ΕΕ) 2018/2001 θα πρέπει, επομένως, να τροποποιηθεί αναλόγως.
- (25) Υπάρχει επείγουσα ανάγκη να μειωθεί η εξάρτηση από τα ορυκτά καύσιμα στα κτίρια και να επισπευσθούν οι προσπάθειες απανθρακοποίησης και εξηλεκτρισμού της ενεργειακής τους κατανάλωσης. Προκειμένου να καταστεί δυνατή η οικονομικά αποδοτική εγκατάσταση ηλιακών τεχνολογιών σε μεταγενέστερο στάδιο, όλα τα νέα κτίρια θα πρέπει να διαθέτουν υποδομές για να δεχθούν εγκαταστάσεις ηλιακής ενέργειας, δηλαδή να έχουν σχεδιαστεί ώστε να βελτιστοποιούν το δυναμικό παραγωγής ηλεκτρισμού με ηλιακή ενέργεια με βάση την ηλιακή ακτινοβολία της εγκατάστασης, ώστε να είναι εφικτή η εποικοδομητική εγκατάσταση ηλιακών τεχνολογιών χωρίς δαπανηρές διαρθρωτικές παρεμβάσεις. Επιπλέον, τα κράτη μέλη θα πρέπει να διασφαλίσουν την εγκατάσταση κατάλληλων ηλιακών εγκαταστάσεων σε νέα κτίρια, τόσο οικιστικής όσο και μη οικιστικής χρήσης, καθώς και σε υφιστάμενα μη οικιστικής χρήσης κτίρια. Η μεγάλης κλίμακας ανάπτυξη ηλιακών εγκαταστάσεων στα κτίρια θα συμβάλει σημαντικά στην αποτελεσματικότερη προστασία των καταναλωτών από τις αυξανόμενες και ασταθείς τιμές των ορυκτών καυσίμων, θα μειώσει την έκθεση των ευάλωτων πολιτών στο υψηλό ενεργειακό κόστος και θα επιφέρει ευρύτερα περιβαλλοντικά, οικονομικά και κοινωνικά οφέλη. Προκειμένου να αξιοποιηθεί αποτελεσματικά το δυναμικό των ηλιακών εγκαταστάσεων σε κτίρια, τα κράτη μέλη θα πρέπει να καθορίσουν κριτήρια για την εφαρμογή και τις πιθανές εξαιρέσεις από την εγκατάσταση ηλιακών εγκαταστάσεων σε κτίρια σύμφωνα με το εκτιμώμενο τεχνικό και οικονομικό δυναμικό των εγκαταστάσεων ηλιακής ενέργειας και τα χαρακτηριστικά των κτιρίων που καλύπτονται από την υποχρέωση αυτή.
- (26) Συνεπώς, η οδηγία 2010/31/ΕΕ θα πρέπει να τροποποιηθεί αναλόγως.
- (27) Η ενεργειακή απόδοση συνιστά βασικό τομέα δράσης, χωρίς τον οποίο δεν μπορεί να επιτευχθεί απεξάρτηση από τα ορυκτά καύσιμα και τις εισαγωγές ενέργειας από τη Ρωσία και η πλήρης απανθρακοποίηση της οικονομίας της Ένωσης. Η ανάγκη να αξιοποιηθούν οι οικονομικά αποδοτικές ευκαιρίες εξοικονόμησης ενέργειας αποτέλεσε το έναυσμα για την υφιστάμενη πολιτική της Ένωσης για την ενεργειακή απόδοση. Τον Δεκέμβριο 2018, στη δέσμη μέτρων «Καθαρή ενέργεια για όλους τους Ευρωπαίους» συμπεριλήφθηκε ένας νέος πρωταρχικός στόχος της Ένωσης για την

²⁷ Κανονισμός (ΕΕ) 2021/240 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 10ης Φεβρουαρίου 2021, για τη θέσπιση Μέσου Τεχνικής Υποστήριξης.

ενεργειακή απόδοση για το 2030 ύψους τουλάχιστον 32,5 % (σε σύγκριση με την προβλεπόμενη χρήση ενέργειας το 2030). Για να αυξηθεί η ανεξάρτηση και η ανθεκτικότητα και να επιτευχθεί η αυξημένη φιλοδοξία για το κλίμα, οι βελτιώσεις της ενεργειακής απόδοσης θα πρέπει να αυξηθούν περαιτέρω σε ποσοστό τουλάχιστον 39 % για την τελική ενέργεια και 41,5 % για την πρωτογενή ενέργεια, με βάση τις προβλέψεις του σεναρίου αναφοράς του 2007 για το 2030.

- (28) Η αλλαγή όμως στη μεθοδολογία υπολογισμού του ενεργειακού ισοζυγίου της Eurostat και οι βελτιώσεις στις μετέπειτα προβλέψεις μοντελοποίησης απαιτούν αλλαγή του βασικού σεναρίου. Χρησιμοποιώντας έτσι την ίδια προσέγγιση για τον καθορισμό του στόχου, δηλαδή συγκρίνοντάς τον με τις μελλοντικές προβλέψεις του βασικού σεναρίου, η φιλοδοξία του στόχου ενεργειακής απόδοσης της Ένωσης για το 2030 θα πρέπει να καθοριστεί σε σύγκριση με τις προβλέψεις του σεναρίου αναφοράς για το 2020 για το 2030 έτσι ώστε να αντανakλά τις εθνικές συνεισφορές από τα ΕΣΕΚ. Με το επικαιροποιημένο αυτό σενάριο αναφοράς, η Ένωση θα χρειαστεί να αυξήσει περαιτέρω τις φιλοδοξίες της για την ενεργειακή απόδοση κατά τουλάχιστον 13 % το 2030 σε σύγκριση με το επίπεδο των προσπαθειών που καταβλήθηκαν στο πλαίσιο του σεναρίου αναφοράς του 2020. Ο νέος αυτός τρόπος έκφρασης του επιπέδου φιλοδοξίας για τους στόχους της Ένωσης δεν επηρεάζει το πραγματικό επίπεδο των προσπαθειών που απαιτούνται.
- (29) Συνεπώς, η οδηγία 2012/27/ΕΕ θα πρέπει να τροποποιηθεί αναλόγως.
- (30) Δεδομένου ότι ο στόχος της παρούσας οδηγίας, δηλαδή η μείωση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου, της ενεργειακής εξάρτησης και των τιμών ενέργειας, δεν μπορεί να επιτευχθεί ικανοποιητικά από τα κράτη μέλη, μπορεί όμως εξαιτίας της κλίμακας της δράσης να επιτευχθεί καλύτερα σε επίπεδο Ένωσης, η Ένωση δύναται να λάβει μέτρα σύμφωνα με την αρχή της επικουρικότητας του άρθρου 5 της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση. Σύμφωνα με την αρχή της αναλογικότητας, η οποία προβλέπεται στο εν λόγω άρθρο, η παρούσα οδηγία δεν υπερβαίνει τα αναγκαία για την επίτευξη του εν λόγω στόχου μέτρα.
- (31) Σύμφωνα με την κοινή πολιτική δήλωση, της 28ης Σεπτεμβρίου 2011, των κρατών μελών και της Επιτροπής σχετικά με τα επεξηγηματικά έγγραφα²⁸, τα κράτη μέλη ανέλαβαν να συνοδεύουν, όταν αυτό δικαιολογείται, την κοινοποίηση των μέτρων μεταφοράς στο εθνικό δίκαιο με ένα ή περισσότερα έγγραφα στα οποία θα επεξηγείται η σχέση μεταξύ των επιμέρους διατάξεων της οδηγίας και των αντίστοιχων σημείων των πράξεων μεταφοράς στο εθνικό δίκαιο. Όσον αφορά την παρούσα οδηγία, ο νομοθέτης θεωρεί τη διαβίβαση τέτοιων εγγράφων δικαιολογημένη, ιδίως μετά την απόφαση του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου στην υπόθεση Επιτροπή κατά Βελγίου²⁹ (υπόθεση C-543/17),

ΕΞΕΔΩΣΑΝ ΤΗΝ ΠΑΡΟΥΣΑ ΟΔΗΓΙΑ:

Άρθρο 1

Τροποποιήσεις της οδηγίας (ΕΕ) 2018/2001

Η οδηγία (ΕΕ) 2018/2001 τροποποιείται ως εξής:

- 1) Στο άρθρο 2 προστίθεται το ακόλουθο σημείο:

²⁸ ΕΕ C 369 της 17.12.2011, σ. 14.

²⁹ Απόφαση του Δικαστηρίου της 8ης Ιουλίου 2019, Επιτροπή κατά Βελγίου, C-543/17, ECLI: EU: C:2019:573.

«9α) “περιοχή πρώτης επιλογής για ανανεώσιμες πηγές ενέργειας”: συγκεκριμένη τοποθεσία, είτε στην ξηρά είτε στη θάλασσα, η οποία έχει χαρακτηριστεί από ένα κράτος μέλος ως ιδιαίτερα πρόσφορη για την εγκατάσταση σταθμών παραγωγής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές, εκτός από σταθμούς καύσης βιομάζας.».

2) Στο άρθρο 3, η παράγραφος 1 αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«1. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν συλλογικά ότι το μερίδιο της ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές στην ακαθάριστη τελική κατανάλωση ενέργειας της Ένωσης ανέρχεται το 2030 σε τουλάχιστον 45 %.»

3) Στο άρθρο 15, προστίθεται η ακόλουθη παράγραφος 2α:

«2α. Τα κράτη μέλη προωθούν τη δοκιμή νέων τεχνολογιών ανανεώσιμης ενέργειας σε πιλοτικά έργα σε πραγματικό περιβάλλον, για περιορισμένο χρονικό διάστημα, σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία της ΕΕ, η οποία συνοδεύεται από κατάλληλες διασφαλίσεις για την εγγύηση της ασφαλούς λειτουργίας του συστήματος ηλεκτρικής ενέργειας και την αποφυγή δυσανάλογων επιπτώσεων στη λειτουργία της εσωτερικής αγοράς, υπό την επίβλεψη αρμόδιας αρχής.».

4) Προστίθεται το ακόλουθο άρθρο 15β:

«Άρθρο 15β

Χαρτογράφηση περιοχών απαραίτητων για τις εθνικές συνεισφορές στον στόχο ΑΠΕ για το 2030

- 1) Έως [1 έτος μετά την έναρξη ισχύος], τα κράτη μέλη προσδιορίζουν τις χερσαίες και θαλάσσιες περιοχές που είναι απαραίτητες για την εγκατάσταση σταθμών παραγωγής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές που απαιτούνται προκειμένου να ανταποκριθούν στις εθνικές συνεισφορές τους προς τον στόχο σχετικά με την ανανεώσιμη ενέργεια για το 2030 που ορίζεται στο άρθρο 3 της παρούσας οδηγίας. Οι περιοχές αυτές είναι ανάλογες με τις εκτιμώμενες πορείες και τη συνολική προγραμματισμένη εγκατεστημένη ισχύ από τις τεχνολογίες ανανεώσιμης ενέργειας που ορίζονται στα εθνικά σχέδια των κρατών μελών για την ενέργεια και το κλίμα, όπως επικαιροποιούνται σύμφωνα με το άρθρο 14 του κανονισμού (ΕΕ) 2018/1999.
 - 2) Κατά τον προσδιορισμό των περιοχών που αναφέρονται στην παράγραφο 1, τα κράτη μέλη λαμβάνουν υπόψη:
 - α) τη διαθεσιμότητα των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας και το δυναμικό των διαφόρων τεχνολογιών να παράγουν ανανεώσιμη ενέργεια στις χερσαίες και θαλάσσιες περιοχές,
 - β) την προβλεπόμενη βάσει προβολών ενεργειακή ζήτηση,
 - γ) τη διαθεσιμότητα σχετικών υποδομών δικτύου, αποθήκευσης και άλλων εργαλείων ευελιξίας ή τη δυνατότητα δημιουργίας τέτοιων υποδομών δικτύου και αποθήκευσης.
 - 3) Τα κράτη μέλη ευνοούν τις πολλαπλές χρήσεις των περιοχών που προσδιορίζονται ως αποτέλεσμα της υποχρέωσης της παραγράφου 1.».
- 5) Προστίθεται το ακόλουθο άρθρο 15γ:

Περιοχές πρώτης επιλογής για ανανεώσιμες πηγές ενέργειας

- 1) Έως [2 έτη μετά την έναρξη ισχύος], τα κράτη μέλη εγκρίνουν σχέδιο ή σχέδια που χαρακτηρίζουν, εντός των περιοχών που αναφέρονται στο άρθρο 15β παράγραφος 1, περιοχές πρώτης επιλογής για έναν ή περισσότερους τύπους ανανεώσιμων πηγών ενέργειας. Στο εν λόγω σχέδιο ή σχέδια, τα κράτη μέλη:
- α) χαρακτηρίζουν επαρκώς ομοιογενείς χερσαίες και θαλάσσιες περιοχές όπου η ανάπτυξη ενός συγκεκριμένου τύπου ή τύπων ανανεώσιμης ενέργειας δεν αναμένεται να επιφέρει σημαντικές περιβαλλοντικές επιπτώσεις, δεδομένων των ιδιοτήτων της επιλεγμένης περιοχής. Στο πλαίσιο αυτό, τα κράτη μέλη:
- δίνουν προτεραιότητα σε τεχνητές και δομημένες επιφάνειες, όπως στέγες, χώροι μεταφορικών υποδομών, χώροι στάθμευσης, χώροι απορριμμάτων, βιομηχανικοί χώροι, ορυχεία, τεχνητά εσωτερικά υδάτινα συστήματα, τεχνητές λίμνες ή δεξαμενές και, κατά περίπτωση, χώροι επεξεργασίας αστικών λυμάτων, καθώς και υποβαθμισμένα εδάφη που δεν μπορούν να χρησιμοποιηθούν για γεωργικούς σκοπούς·
 - εξαιρούν τις τοποθεσίες Natura 2000 και τα φυσικά πάρκα και καταφύγια, τις προσδιορισμένες μεταναστευτικές διαδρομές των πτηνών, καθώς και άλλες περιοχές που έχουν προσδιοριστεί με βάση χάρτες ευαισθησίας και τα εργαλεία που αναφέρονται στο επόμενο σημείο, εκτός από τις τεχνητές και δομημένες επιφάνειες που βρίσκονται στις περιοχές αυτές, όπως στέγες, χώροι στάθμευσης ή μεταφορικές υποδομές.
 - χρησιμοποιούν όλα τα κατάλληλα εργαλεία και σύνολα δεδομένων για να προσδιορίσουν τις περιοχές όπου οι σταθμοί παραγωγής ανανεώσιμης ενέργειας δεν θα επέφεραν σημαντικές περιβαλλοντικές επιπτώσεις, συμπεριλαμβανομένης της χαρτογράφησης της ευαισθησίας της άγριας πανίδας.
- β) Θεσπίζουν κατάλληλους κανόνες για τις χαρακτηρισμένες περιοχές πρώτης επιλογής για ανανεώσιμες πηγές ενέργειας, μεταξύ άλλων και για τα μέτρα μετριασμού που πρέπει να θεσπιστούν για την εγκατάσταση σταθμών παραγωγής ανανεώσιμης ενέργειας, συστεγαζόμενων εγκαταστάσεων αποθήκευσης ενέργειας, καθώς και των πάγιων στοιχείων που είναι απαραίτητα για τη σύνδεσή τους με το δίκτυο, προκειμένου να αποφευχθούν ή, εάν δεν είναι δυνατόν, να μειωθούν σημαντικά οι αρνητικές περιβαλλοντικές επιπτώσεις που μπορεί να προκύψουν. Τα κράτη μέλη μεριμνούν, κατά περίπτωση, ώστε να εφαρμόζονται κατάλληλα μέτρα μετριασμού για την πρόληψη των καταστάσεων που περιγράφονται στο άρθρο 6 παράγραφος 2 και στο άρθρο 12 παράγραφος 1 της οδηγίας 92/43/ΕΟΚ, στο άρθρο 5 της οδηγίας 2009/147/ΕΟΚ και στο άρθρο 4 παράγραφος 1 στοιχείο α) σημεία i) και ii) της οδηγίας 2000/60/ΕΚ. Οι κανόνες αυτοί στοχεύουν στις ιδιαιτερότητες κάθε προσδιορισμένης περιοχής πρώτης επιλογής για ανανεώσιμες πηγές ενέργειας, στην τεχνολογία ή στις τεχνολογίες ανανεώσιμης ενέργειας που θα αναπτυχθούν σε κάθε περιοχή και στις προσδιοριζόμενες περιβαλλοντικές επιπτώσεις. Εφόσον τα επιμέρους

έργα συμμορφώνονται με τους κανόνες αυτούς και εφαρμόζουν τα κατάλληλα μέτρα μετριασμού, τεκμαίρεται ότι τα έργα δεν παραβιάζουν τις εν λόγω διατάξεις με την επιφύλαξη των παραγράφων 4 και 5 του άρθρου 16α. Σε περίπτωση που νέα μέτρα μετριασμού για την όσο το δυνατόν μεγαλύτερη αποτροπή της θανάτωσης ή ενόχλησης των ειδών που προστατεύονται βάσει της οδηγίας 92/43/ΕΟΚ και της οδηγίας 2009/147/ΕΟΚ του Συμβουλίου, ή οποιασδήποτε άλλης περιβαλλοντικής επίπτωσης, δεν έχουν δοκιμαστεί ευρέως ως προς την αποτελεσματικότητά τους, τα κράτη μπορούν να επιτρέπουν την εφαρμογή τους για ένα ή περισσότερα πιλοτικά έργα για περιορισμένο χρονικό διάστημα, υπό την προϋπόθεση ότι η αποτελεσματικότητα των μέτρων αυτών παρακολουθείται στενά και αναλαμβάνονται αμέσως οι κατάλληλες ενέργειες εάν δεν αποδειχθούν αποτελεσματικά.

Τα κράτη μέλη εξηγούν στο σχέδιο την εκτίμηση που διενεργήθηκε για τον προσδιορισμό κάθε χαρακτηρισμένης περιοχής πρώτης επιλογής για ανανεώσιμες πηγές ενέργειας με βάση τα κριτήρια που ορίζονται στο στοιχείο α) και για τον προσδιορισμό των κατάλληλων μέτρων μετριασμού.

- 2) Προτού εγκριθεί, το σχέδιο ή τα σχέδια που χαρακτηρίζουν τις περιοχές πρώτης επιλογής για ανανεώσιμες πηγές ενέργειας υπόκεινται σε εκτίμηση περιβαλλοντικών επιπτώσεων που διενεργείται σύμφωνα με τους όρους που ορίζονται στην οδηγία 2001/42/ΕΚ και, κατά περίπτωση, εάν περιλαμβάνουν τεχνητές και δομημένες επιφάνειες που βρίσκονται σε τοποθεσίες Natura 2000, οι οποίες ενδέχεται να επιφέρουν σημαντικές επιπτώσεις στις τοποθεσίες αυτές, στην κατάλληλη εκτίμηση επιπτώσεων σύμφωνα με το άρθρο 6 παράγραφος 3 της οδηγίας 92/43/ΕΟΚ.
 - 3) Το σχέδιο ή τα σχέδια που χαρακτηρίζουν τις περιοχές πρώτης επιλογής για ανανεώσιμες πηγές ενέργειας δημοσιοποιούνται και επανεξετάζονται ανά διαστήματα, τουλάχιστον στο πλαίσιο της επικαιροποίησης των εθνικών σχεδίων για την ενέργεια και το κλίμα, σύμφωνα με το άρθρο 14 του κανονισμού (ΕΕ) 2018/1999.».
- 6) Το άρθρο 16 αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«Άρθρο 16

Οργάνωση και βασικές αρχές της διαδικασίας αδειοδότησης

- 1) Η διαδικασία αδειοδότησης καλύπτει όλες τις σχετικές διοικητικές άδειες εγκατάστασης, ανανέωσης και εκμετάλλευσης σταθμών παραγωγής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές, συστεγαζόμενων εγκαταστάσεων αποθήκευσης ενέργειας, καθώς και πάγιων στοιχείων που είναι απαραίτητα για τη σύνδεσή τους με το δίκτυο, συμπεριλαμβανομένων των αδειών σύνδεσης στο δίκτυο και των εκτιμήσεων περιβαλλοντικών επιπτώσεων, εφόσον απαιτούνται. Η διαδικασία αδειοδότησης περιλαμβάνει όλες τις διαδικασίες από τη βεβαίωση της εγκυρότητας της αίτησης σύμφωνα με την παράγραφο 2 έως την κοινοποίηση της τελικής απόφασης επί του αποτελέσματος της διαδικασίας από την αρμόδια αρχή ή τις αρμόδιες αρχές.
- 2) Το αργότερο εντός δεκατεσσάρων ημερών για σταθμούς παραγωγής που βρίσκονται σε περιοχές πρώτης επιλογής για ανανεώσιμες πηγές ενέργειας και ενός μηνός για σταθμούς παραγωγής που βρίσκονται εκτός περιοχών πρώτης επιλογής για ανανεώσιμες πηγές ενέργειας, μετά την παραλαβή της αίτησης, η

αρμόδια αρχή επικυρώνει την αίτηση ή, εάν ο φορέας υλοποίησης του έργου δεν έχει αποστείλει όλες τις πληροφορίες που απαιτούνται για την επεξεργασία μιας αίτησης, ζητεί από τον φορέα υλοποίησης του έργου να υποβάλει πλήρη αίτηση εντός δεκατεσσάρων ημερών από τη στιγμή που θα του το ζητήσει. Εάν ο φορέας υλοποίησης του έργου δεν υποβάλει πλήρη αίτηση εντός αυτής της προθεσμίας, η αρμόδια αρχή μπορεί να απορρίψει την αίτηση εγγράφως. Σε περίπτωση απόρριψης, η αρμόδια αρχή τεκμηριώνει την απόφασή της. Ανά πάσα στιγμή μετά την απόρριψη, ο φορέας υλοποίησης του έργου μπορεί να υποβάλει εκ νέου μια νέα αίτηση. Η ημερομηνία βεβαίωσης της εγκυρότητας της αίτησης από την αρμόδια αρχή σηματοδοτεί την έναρξη της διαδικασίας αδειοδότησης.

- 3) Τα κράτη μέλη δημιουργούν ή ορίζουν ένα ή περισσότερα σημεία επαφής. Αυτά τα σημεία επαφής, κατόπιν αιτήματος του αιτούντος, παρέχουν καθοδήγηση και διευκολύνουν το σύνολο της διοικητικής διαδικασίας αδειοδότησης. Σε ολόκληρη τη διαδικασία ο αιτών επικοινωνεί μόνο με ένα σημείο επαφής. Το σημείο επαφής καθοδηγεί τον αιτούντα κατά τη διοικητική διαδικασία υποβολής αίτησης αδειοδότησης, συμπεριλαμβανομένων των σχετικών περιβαλλοντικών βημάτων, με διαφανή τρόπο έως την έκδοση μίας ή περισσότερων αποφάσεων από τις υπεύθυνες αρχές στο τέλος της διαδικασίας, του παρέχει όλες τις αναγκαίες πληροφορίες και εμπλέκει, ενδεχομένως, και άλλες διοικητικές αρχές. Το σημείο επαφής διασφαλίζει την τήρηση των προθεσμιών για τις διαδικασίες αδειοδότησης που ορίζονται στην παρούσα οδηγία. Οι αιτούντες έχουν τη δυνατότητα να υποβάλλουν όλα τα σχετικά έγγραφα σε ψηφιακή μορφή. Έως [2 έτη από την έναρξη ισχύος] τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι όλες οι διαδικασίες εκτελούνται σε ηλεκτρονική μορφή.
- 4) Το σημείο επαφής καθιστά διαθέσιμο εγχειρίδιο διαδικασιών για τους φορείς υλοποίησης σταθμών παραγωγής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές και παρέχει παράλληλα την πληροφόρηση αυτή και στο διαδίκτυο, με ειδική αναφορά και στα έργα μικρής κλίμακας και τα έργα αυτοκαταναλωτών ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές. Οι πληροφορίες που παρέχονται στο διαδίκτυο καθοδηγούν επίσης τον αιτούντα προς το σχετικό με την αίτησή του σημείο επαφής. Εάν κράτος μέλος διαθέτει περισσότερα σημεία επαφής, η πληροφόρηση στο διαδίκτυο υποδεικνύει το σημείο επαφής που είναι αρμόδιο για την αίτηση του αιτούντος.
- 5) Τα κράτη μέλη εξασφαλίζουν ότι οι αιτούντες έχουν εύκολη πρόσβαση σε απλές διαδικασίες επίλυσης διαφορών περί τη διαδικασία αδειοδότησης και την έκδοση αδειών εγκατάστασης και λειτουργίας σταθμών παραγωγής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές, συμπεριλαμβανομένων, κατά περίπτωση, εναλλακτικών μηχανισμών εξωδικαστικής επίλυσης διαφορών.
- 6) Οι προθεσμίες που ορίζονται στα άρθρα 16α, 16β και 16γ ισχύουν με την επιφύλαξη δικαστικών προσφυγών, ένδικων μέσων και άλλων διαδικασιών ενώπιον δικαστηρίου και εναλλακτικών μηχανισμών επίλυσης διαφορών, περιλαμβανομένων διαδικασιών προσφυγής και εξωδικαστικών προσφυγών και βοηθημάτων, και μπορούν να παραταθούν για τη διάρκεια των εν λόγω διαδικασιών.
- 7) Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι οι διοικητικές και δικαστικές προσφυγές στο πλαίσιο έργου για την ανάπτυξη σταθμού παραγωγής ανανεώσιμης ενέργειας ή

της σχετικής σύνδεσής του με το δίκτυο, συμπεριλαμβανομένων εκείνων που σχετίζονται με περιβαλλοντικές πτυχές, υπόκεινται στην πλέον ταχεία διοικητική και δικαστική διαδικασία που είναι διαθέσιμη στο σχετικό εθνικό, περιφερειακό και τοπικό επίπεδο.».

7) Προστίθεται το ακόλουθο άρθρο 16α:

«Άρθρο 16^α

Διαδικασία αδειοδότησης σε περιοχές πρώτης επιλογής για ανανεώσιμες πηγές ενέργειας

- 1) Τα κράτη μέλη μεριμνούν ώστε η διαδικασία αδειοδότησης που αναφέρεται στο άρθρο 16 παράγραφος 1 να μην υπερβαίνει το ένα έτος για έργα σε περιοχές πρώτης επιλογής για ανανεώσιμες πηγές ενέργειας. Σε εξαιρετικές περιστάσεις, δεόντως αιτιολογημένες, αυτή η περίοδος του ενός έτους μπορεί να παραταθεί για τρεις επιπλέον μήνες το πολύ. Στην περίπτωση αυτή, τα κράτη μέλη ενημερώνουν σαφώς τον φορέα υλοποίησης του έργου σχετικά με τις έκτακτες περιστάσεις που δικαιολογούν την παράταση.
- 2) Η διαδικασία αδειοδότησης για την ανανέωση ενεργειακής πηγής σταθμών παραγωγής και για νέες εγκαταστάσεις ηλεκτρικής ισχύος μικρότερης των 150 kW, συστεγαζόμενες εγκαταστάσεις αποθήκευσης ενέργειας, καθώς και τη σύνδεσή τους με το δίκτυο, που βρίσκονται σε περιοχές πρώτης επιλογής για ανανεώσιμες πηγές ενέργειας, δεν υπερβαίνει τους έξι μήνες. Σε εξαιρετικές περιστάσεις, δεόντως αιτιολογημένες, όπως για επιτακτικούς λόγους ασφαλείας όταν το έργο ανανέωσης ενεργειακής πηγής επηρεάζει σημαντικά την αρχική δυναμικότητα, το μέγεθος ή την απόδοση του δικτύου ή της εγκατάστασης, αυτή η περίοδος ενός έτους μπορεί να παραταθεί κατά τρεις επιπλέον μήνες το πολύ. Τα κράτη μέλη ενημερώνουν σαφώς τον φορέα υλοποίησης του έργου σχετικά με τις έκτακτες περιστάσεις που δικαιολογούν την παράταση.
- 3) Με την επιφύλαξη των παραγράφων 4 και 5, κατά παρέκκλιση από το άρθρο 4 παράγραφος 2 της οδηγίας 2011/92/ΕΕ και το παράρτημα II σημείο 3 στοιχεία α), β), δ), η), θ) και σημείο 6 στοιχείο γ), μεμονωμένα ή σε συνδυασμό με το σημείο 13 στοιχείο α) της εν λόγω οδηγίας, στον βαθμό που αφορούν έργα ανανεώσιμης ενέργειας, οι νέες αιτήσεις για σταθμούς παραγωγής ανανεώσιμης ενέργειας, εκτός από μονάδες καύσης βιομάζας, συμπεριλαμβανομένης της ανανέωσης ενεργειακής πηγής των σταθμών, σε ήδη χαρακτηρισμένες περιοχές πρώτης επιλογής για ανανεώσιμες πηγές ενέργειας για την αντίστοιχη τεχνολογία, τις συστεγαζόμενες εγκαταστάσεις αποθήκευσης καθώς και τη σύνδεσή τους με το δίκτυο, εξαιρούνται από την υποχρέωση διενέργειας ειδικής εκτίμησης περιβαλλοντικών επιπτώσεων σύμφωνα με το άρθρο 2 παράγραφος 1 της οδηγίας 2011/92/ΕΕ, υπό την προϋπόθεση ότι τα έργα αυτά συμμορφώνονται με τους κανόνες και τα μέτρα που ορίζονται σύμφωνα με το άρθρο 15γ παράγραφος 1 στοιχείο β). Η εξαίρεση από την εφαρμογή της ανωτέρω οδηγίας 2011/92/ΕΕ δεν ισχύει για έργα που ενδέχεται να έχουν σημαντικές περιβαλλοντικές επιπτώσεις σε άλλο κράτος μέλος ή όταν το ζητήσει ένα κράτος μέλος που ενδέχεται να επηρεαστεί σημαντικά, όπως προβλέπεται στο άρθρο 7 της εν λόγω οδηγίας.

Κατά παρέκκλιση από το άρθρο 6 παράγραφος 3 της οδηγίας 92/43/ΕΟΚ, οι σταθμοί παραγωγής που αναφέρονται στο πρώτο εδάφιο δεν υπόκεινται σε εκτίμηση των επιπτώσεών τους για τις τοποθεσίες Natura 2000.

- 4) Οι αρμόδιες αρχές των κρατών μελών διενεργούν έλεγχο των αιτήσεων που αναφέρονται στην παράγραφο 3. Ο εν λόγω έλεγχος διενεργείται με σκοπό να διαπιστωθεί εάν κάποιο από τα έργα αυτά είναι πολύ πιθανό να προκαλέσει σημαντικές απρόβλεπτες δυσμενείς επιπτώσεις λόγω της περιβαλλοντικής ευαισθησίας της γεωγραφικής περιοχής στην οποία βρίσκεται, οι οποίες δεν είχαν προσδιοριστεί κατά την εκτίμηση περιβαλλοντικών επιπτώσεων του σχεδίου ή των σχεδίων χαρακτηρισμού των περιοχών πρώτης επιλογής για ανανεώσιμες πηγές ενέργειας που έλαβε χώρα σύμφωνα με την οδηγία 2001/42/EK και, κατά περίπτωση, με την οδηγία 92/43/ΕΟΚ. Ο έλεγχος που διενεργείται για την ανανέωσης ενεργειακής πηγής έργων περιορίζεται στις πιθανές επιπτώσεις που προκύπτουν από την αλλαγή ή την επέκταση σε σύγκριση με το αρχικό έργο.

Για τους σκοπούς του ελέγχου αυτού, ο φορέας υλοποίησης του έργου παρέχει πληροφορίες σχετικά με τα χαρακτηριστικά του έργου, τη συμμόρφωσή του με τους κανόνες και τα μέτρα που προσδιορίζονται σύμφωνα με το άρθρο 15γ παράγραφος 1 στοιχεία β) και γ) για τη συγκεκριμένη περιοχή πρώτης επιλογής για ανανεώσιμες πηγές ενέργειας, σχετικά με τυχόν πρόσθετα μέτρα που έχουν εγκριθεί από το έργο και τον τρόπο με τον οποίο τα μέτρα αυτά αντιμετωπίζουν τις περιβαλλοντικές επιπτώσεις. Ο έλεγχος αυτός οριστικοποιείται εντός 30 ημερών από την ημερομηνία υποβολής των αιτήσεων για νέους σταθμούς ανανεώσιμης ενέργειας, με εξαίρεση τις αιτήσεις για εγκαταστάσεις με ηλεκτρική ισχύ μικρότερη από 150 kW. Για τις εν λόγω εγκαταστάσεις και για τις νέες αιτήσεις ανανέωσης ενεργειακής πηγής σταθμών παραγωγής, η φάση ελέγχου οριστικοποιείται εντός 15 ημερών.

- 5) Μετά τη διαδικασία ελέγχου, οι αιτήσεις που αναφέρονται στην παράγραφο 3 εγκρίνονται από περιβαλλοντική άποψη χωρίς να απαιτείται ρητή απόφαση από την αρμόδια αρχή, εκτός εάν η αρμόδια αρχή εκδώσει διοικητική απόφαση, η οποία είναι δεόντως αιτιολογημένη και βασίζεται σε σαφή στοιχεία, ότι ένα συγκεκριμένο έργο είναι πολύ πιθανό να προκαλέσει σημαντικές απρόβλεπτες δυσμενείς επιπτώσεις λόγω της περιβαλλοντικής ευαισθησίας της γεωγραφικής περιοχής όπου βρίσκεται, οι οποίες δεν μπορούν να μετριαστούν από τα μέτρα που προσδιορίζονται στο σχέδιο ή τα σχέδια τα οποία χαρακτηρίζουν τις περιοχές πρώτης επιλογής για ανανεώσιμες πηγές ενέργειας ή προτείνονται από τον φορέα υλοποίησης του έργου. Η απόφαση αυτή γνωστοποιείται στο κοινό. Τα έργα αυτά υπόκεινται σε εκτίμηση επιπτώσεων σύμφωνα με την οδηγία 2011/92/ΕΕ και, κατά περίπτωση, σε εκτίμηση επιπτώσεων σύμφωνα με το άρθρο 6 παράγραφος 3 της οδηγίας 92/43/ΕΟΚ, η οποία διενεργείται εντός έξι μηνών από την απόφαση σχετικά με τον έλεγχο.
- 6) Κατά τη διαδικασία αδειοδότησης για τις αιτήσεις που αναφέρονται στις παραγράφους 1 και 2, η μη απάντηση από τα αρμόδια διοικητικά όργανα εντός της καθορισμένης προθεσμίας συνεπάγεται ότι τα συγκεκριμένα διοικητικά διαβήματα θεωρούνται εγκεκριμένα, εκτός από τις περιπτώσεις που το συγκεκριμένο έργο υπόκειται σε εκτίμηση περιβαλλοντικών επιπτώσεων σύμφωνα με την παράγραφο 5. Όλες οι αποφάσεις που θα προκύψουν γνωστοποιούνται στο κοινό.

- 8) Προστίθεται το ακόλουθο άρθρο 16β:

Διαδικασία αδειοδότησης εκτός περιοχών πρώτης επιλογής για ανανεώσιμες πηγές ενέργειας

- 1) Τα κράτη μέλη μεριμνούν ώστε η διαδικασία αδειοδότησης που αναφέρεται στο άρθρο 16 παράγραφος 1 να μην υπερβαίνει τα δύο έτη για έργα εκτός περιοχών πρώτης επιλογής για ανανεώσιμες πηγές ενέργειας. Σε εξαιρετικές περιπτώσεις, δεόντως αιτιολογημένες, αυτή η διετής περίοδος μπορεί να παραταθεί τρεις επιπλέον μήνες το πολύ. Στην περίπτωση αυτή, τα κράτη μέλη ενημερώνουν σαφώς τον φορέα υλοποίησης του έργου σχετικά με τις έκτακτες περιστάσεις που δικαιολογούν την παράταση.
- 2) Όταν απαιτείται εκτίμηση περιβαλλοντικών επιπτώσεων βάσει της οδηγίας 2011/92/ΕΕ ή της οδηγίας 92/43/ΕΟΚ, η εκτίμηση αυτή διενεργείται με μια ενιαία διαδικασία που συνδυάζει όλες τις σχετικές εκτιμήσεις για ένα δεδομένο έργο. Όταν απαιτείται τέτοια εκτίμηση περιβαλλοντικών επιπτώσεων, η αρμόδια αρχή, λαμβάνοντας υπόψη τις πληροφορίες που παρέχει ο φορέας υλοποίησης του έργου, εκδίδει γνώμη σχετικά με το εύρος και το επίπεδο λεπτομέρειας των πληροφοριών που πρέπει να συμπεριληφθούν από τον φορέα υλοποίησης του έργου στην έκθεση εκτίμησης περιβαλλοντικών επιπτώσεων, το πεδίο εφαρμογής των οποίων δεν επεκτείνεται στη συνέχεια. Σε περίπτωση που τα συγκεκριμένα έργα εφαρμόζουν κατάλληλα μέτρα μετριασμού, οποιαδήποτε θανάτωση ή ενόχληση των ειδών που προστατεύονται βάσει του άρθρου 12 παράγραφος 1 της οδηγίας 92/43/ΕΟΚ και του άρθρου 5 της οδηγίας 2009/147/ΕΚ δεν θεωρείται ότι πραγματοποιείται εκ προθέσεως. Σε περίπτωση που νέα μέτρα μετριασμού για την όσο το δυνατόν μεγαλύτερη αποτροπή της θανάτωσης ή ενόχλησης των ειδών που προστατεύονται βάσει της οδηγίας 92/43/ΕΟΚ και της οδηγίας 2009/147/ΕΟΚ του Συμβουλίου, ή οποιασδήποτε άλλης περιβαλλοντικής επίπτωσης, δεν έχουν δοκιμαστεί ευρέως ως προς την αποτελεσματικότητά τους, τα κράτη μπορούν να επιτρέπουν την εφαρμογή τους για ένα ή περισσότερα πιλοτικά έργα για περιορισμένο χρονικό διάστημα, υπό την προϋπόθεση ότι η αποτελεσματικότητα των μέτρων αυτών παρακολουθείται στενά και αναλαμβάνονται αμέσως οι κατάλληλες ενέργειες εάν δεν αποδειχθούν αποτελεσματικά. Η διαδικασία αδειοδότησης για την ανανέωση ενεργειακής πηγής έργων και για νέες εγκαταστάσεις ηλεκτρικής ισχύος μικρότερης των 150 kW, συστεγαζόμενες εγκαταστάσεις αποθήκευσης, καθώς και τη σύνδεσή τους με το δίκτυο, που βρίσκονται εκτός περιοχών πρώτης επιλογής για ανανεώσιμες πηγές ενέργειας, δεν υπερβαίνει το ένα έτος, συμπεριλαμβανομένων των εκτιμήσεων περιβαλλοντικών επιπτώσεων, εφόσον απαιτούνται από τη σχετική νομοθεσία. Σε εξαιρετικές περιπτώσεις, δεόντως αιτιολογημένες, αυτή η περίοδος του ενός έτους μπορεί να παραταθεί για τρεις επιπλέον μήνες το πολύ. Τα κράτη μέλη ενημερώνουν σαφώς τους φορείς υλοποίησης σχετικά με τις έκτακτες περιστάσεις που δικαιολόγησαν την παράταση.

Τα κράτη μέλη διευκολύνουν την ανανέωση ενεργειακής πηγής των έργων που βρίσκονται εκτός περιοχών πρώτης επιλογής για ανανεώσιμες πηγές ενέργειας, διασφαλίζοντας ότι, εάν απαιτείται εκτίμηση περιβαλλοντικών επιπτώσεων για ένα έργο σύμφωνα με την περιβαλλοντική νομοθεσία της Ένωσης, η εκτίμηση αυτή περιορίζεται στις πιθανές επιπτώσεις που προκύπτουν από την αλλαγή ή την επέκταση σε σύγκριση με το αρχικό έργο. ».

- 9) Προστίθεται το ακόλουθο άρθρο 16γ:

«Άρθρο 16γ

Διαδικασία αδειοδότησης για την εγκατάσταση εξοπλισμού ηλιακής ενέργειας σε τεχνητές κατασκευές

- 1) Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι η διαδικασία αδειοδότησης που αναφέρεται στο άρθρο 16 παράγραφος 1 για την εγκατάσταση εξοπλισμού ηλιακής ενέργειας, συμπεριλαμβανομένων των ηλιακών εγκαταστάσεων που είναι ενσωματωμένες σε κτίρια, σε υφιστάμενες ή μελλοντικές τεχνητές κατασκευές, εξαιρουμένων των τεχνητών υδάτινων επιφανειών, δεν υπερβαίνει τους τρεις μήνες, υπό την προϋπόθεση ότι ο πρωταρχικός στόχος των κατασκευών αυτών δεν είναι η παραγωγή ηλιακής ενέργειας. Κατά παρέκκλιση από το άρθρο 4 παράγραφος 2 της οδηγίας 2011/92/ΕΕ και το παράρτημα II σημείο 3) στοιχείο α) και β), μεμονωμένα ή σε συνδυασμό με το σημείο 13) στοιχείο α) της εν λόγω οδηγίας, μια τέτοια εγκατάσταση ηλιακού εξοπλισμού εξαιρείται από την απαίτηση, κατά περίπτωση, διεξαγωγής ειδικής εκτίμησης περιβαλλοντικών επιπτώσεων σύμφωνα με το άρθρο 2 παράγραφος 1 της οδηγίας 2011/92/ΕΕ.».
- 10) Προστίθεται το ακόλουθο άρθρο 16δ:

«Άρθρο 16δ

Επιτακτικό δημόσιο συμφέρον

Έως τις [τρεις μήνες από την έναρξη ισχύος], μέχρις ότου επιτευχθεί η κλιματική ουδετερότητα, τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι, κατά τη διαδικασία αδειοδότησης, ο σχεδιασμός, η κατασκευή και η λειτουργία μονάδων για την παραγωγή ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές, η σύνδεσή τους με το δίκτυο και το ίδιο το σχετικό δίκτυο και τα πάγια στοιχεία αποθήκευσης τεκμαίρεται ότι συνιστούν λόγους επιτακτικού δημοσίου συμφέροντος και εξυπηρετούν τη δημόσια υγεία και ασφάλεια κατά την εξισορρόπηση έννομων συμφερόντων στις μεμονωμένες περιπτώσεις για τους σκοπούς του άρθρου 6 παράγραφος 4) και του άρθρου 16 παράγραφος 1) στοιχείο γ) της οδηγίας 92/43/ΕΟΚ, του άρθρου 4 παράγραφος 7) της οδηγίας 2000/60/ΕΚ και του άρθρου 9 παράγραφος 1) στοιχείο α) της οδηγίας 2009/147/ΕΚ.».

Άρθρο 2

Τροποποίηση της οδηγίας 2010/31/ΕΕ

Η οδηγία 2010/31/ΕΕ τροποποιείται ως εξής:

- 1) Προστίθεται το ακόλουθο άρθρο 9α:

«Άρθρο 9α

Ηλιακή ενέργεια σε κτίρια

Τα κράτη μέλη μεριμνούν ώστε όλα τα νέα κτίρια να σχεδιάζονται ώστε να βελτιστοποιούν το δυναμικό παραγωγής ηλιακής ενέργειας με βάση την ηλιακή ακτινοβολία της τοποθεσίας, καθιστώντας εφικτή τη μεταγενέστερη οικονομικά αποδοτική εγκατάσταση ηλιακών τεχνολογιών.

Τα κράτη μέλη μεριμνούν για την εγκατάσταση κατάλληλων εγκαταστάσεων ηλιακής ενέργειας:

- α) έως τις 31 Δεκεμβρίου 2026, σε όλα τα νέα δημόσια και εμπορικά κτίρια με ωφέλιμο εμβαδόν άνω των 250 τετραγωνικών μέτρων·
- β) έως τις 31 Δεκεμβρίου 2027, σε όλα τα υφιστάμενα δημόσια και εμπορικά κτίρια με ωφέλιμο εμβαδόν άνω των 250 τετραγωνικών μέτρων· και
- γ) έως τις 31 Δεκεμβρίου 2029, σε όλα τα νέα κτίρια κατοικίας.

Τα κράτη μέλη ορίζουν και δημοσιοποιούν κριτήρια σε εθνικό επίπεδο για την πρακτική εφαρμογή των υποχρεώσεων αυτών και για πιθανές εξαιρέσεις για συγκεκριμένους τύπους κτιρίων, σύμφωνα με το εκτιμώμενο τεχνικό και οικονομικό δυναμικό των εγκαταστάσεων ηλιακής ενέργειας και τα χαρακτηριστικά των κτιρίων που καλύπτονται από την υποχρέωση αυτή.».

Άρθρο 3 **Τροποποίηση της οδηγίας 2012/27/ΕΕ**

Η οδηγία 2012/27/ΕΕ τροποποιείται ως εξής:

- 1) Στο άρθρο 3, η παράγραφος 5 αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«5. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν συλλογικά μείωση της κατανάλωσης ενέργειας τουλάχιστον κατά 13 % το 2030 σε σύγκριση με τις προβλέψεις του σεναρίου αναφοράς του 2020, έτσι ώστε η τελική κατανάλωση ενέργειας της Ένωσης να μην υπερβαίνει τα 750 Mtoe και η κατανάλωση πρωτογενούς ενέργειας της Ένωσης να μην υπερβαίνει τα 980 Mtoe το 2030.».

Άρθρο 4 **Μεταφορά στο εθνικό δίκαιο**

- 1) Τα κράτη μέλη θέτουν σε ισχύ τις νομοθετικές, κανονιστικές και διοικητικές διατάξεις που είναι απαραίτητες για να συμμορφωθούν με το άρθρο 1 σημείο 10) το αργότερο έως τις [τρεις μήνες μετά την έναρξη ισχύος της παρούσας οδηγίας].

Τα κράτη μέλη θέτουν σε ισχύ τις νομοθετικές, κανονιστικές και διοικητικές διατάξεις που είναι απαραίτητες για να συμμορφωθούν με το άρθρο 1 σημεία 1), 2), 3), 4), 6), 8) και 9) και με το άρθρο 3 το αργότερο έως τις [ένα έτος μετά την έναρξη ισχύος της παρούσας οδηγίας].

Τα κράτη μέλη θέτουν σε ισχύ τις νομοθετικές, κανονιστικές και διοικητικές διατάξεις που είναι απαραίτητες για να συμμορφωθούν με το άρθρο 1 σημεία 5) και 7) και με το άρθρο 2 το αργότερο έως τις [δύο έτη μετά την έναρξη ισχύος της παρούσας οδηγίας].

Ανακοινώνουν αμέσως στην Επιτροπή το κείμενο των εν λόγω διατάξεων.

Οι διατάξεις αυτές, όταν θεσπίζονται από τα κράτη μέλη, περιέχουν αναφορά στην παρούσα οδηγία ή συνοδεύονται από την αναφορά αυτή κατά την επίσημη δημοσίευσή τους. Τα κράτη μέλη αποφασίζουν για τον τρόπο που συντάσσεται η αναφορά.

- 2) Τα κράτη μέλη ανακοινώνουν στην Επιτροπή το κείμενο των ουσιωδών διατάξεων εθνικού δικαίου τις οποίες θεσπίζουν στον τομέα που διέπεται από την παρούσα οδηγία.

Άρθρο 5
Έναρξη ισχύος

Η παρούσα οδηγία αρχίζει να ισχύει την εικοστή ημέρα από τη δημοσίευσή της στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης*.

Άρθρο 6
Αποδέκτες

Η παρούσα οδηγία απευθύνεται στα κράτη μέλη.

Βρυξέλλες,

Για το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο
Ο/Η Πρόεδρος

Για το Συμβούλιο
Ο/Η Πρόεδρος